



SKIPTVET KOMMUNE

Klart vi kan!

Kvalitet – Engasjement – Samspill

ØKONOMIPLAN OG HANDLINGSPROGRAM

2016 - 2019

Rådmannens forslag

Økonomiplanen inneholder to versjoner:

Versjon 1 – med eiendomsskatt på boliger

Versjon 2 – uten eiendomsskatt på boliger

RÅDMANNENS KOMMENTAR

Ved utarbeidelsen av dette forslaget til Økonomiplan og Handlingsprogram 2016-2019 er vi godt inne i det krevende driftsåret 2015.

Konsekvensene på kort sikt har vært reduserte midler til ikke lovpålagte tiltak, i noen grad lavere omfang og kvalitet på tjenestene og utvilsomt en større belastning på de ansatte på de fleste tjenesteområdene. Vinteren 2014/2015 har også vært preget av betydelig sesongmessig sykdom. I sum har resultatet blitt at nærværet i 4. kvartal 2014 og 1. kvartal 2015 har falt til uakseptabelt lavt nivå på ca. 87 %; dvs. langt under målsetningen om 94 %.

Utfordringen er på den ene side dermed både å effektivisere og omstille kommunens virksomhet og øke nærværet og på den andre side ta tak i utfordringene som Kommunebarometeret peker på: Tjenestene innen barnehage, grunnskole, barnevern, (folke)helse og kultur scorer lavt med oransje/rød farge.

Dette forslaget til Økonomiplan og Handlingsprogram 2016-2019 både «bremser og gir gass» samtidig. «Bremsene» er fortsatte effektiviseringstiltak bl.a. ved bedre utnyttelse av IT teknologi og løsninger. «Gassen» består av forslag til flere tiltak hovedsakelig innen tidlig innsats tenkningen som tar sikte på

- Nye tjenester og å forbedre tjenestene innen barnehage, grunnskole, barnevern, (folke)helse og kultur
- å beholde de gode tjenestene innen pleie og omsorg, saksbehandling plan og byggesaker, sosialtjeneste, administrasjon samt generelt kostnadseffektiv administrasjon

Det er allerede gjennomført tiltak for å håndtere disse utfordringene:

- Sentraladministrasjonen er styrket med personalsjef (prioritere fortsatt arbeid og innsats for å styrke nærværet) samt frigjøre økonomisjefen/stedfortredende rådmann for en rekke driftsoppgaver som bedrer hans kapasitet til å gi støtte til virksomheter og enheter.
- Opprettelse og rekruttering av ny virksomhetsleder til Oppvekst

Av driftstiltak viser jeg til etterfølgende oversikt over flere tiltak av karakteren forebyggende/tidlig innsats.

På investeringssiden legger forslaget opp til å fullføre planlagte investeringer som siste trinn i utbyggingen av Kirkelund skole, oppgradering av kommunehuset, bygging av vanntårn samt øvrige trykkforbedrigstiltak, skjermede omsorgsleiligheter på sollia for å nevne de antatt viktigste.

En etter rådmannens vurdering nødvendig forutsetning for å gjennomføre planlagte investeringer er at det vurderes nødvendig å innføre eiendomsskatt parallelt med framdriften i investeringene. I forslaget er dette tidfestet til 2017. Ved en senere innføring av eiendomsskatt vil de store investeringene måtte skyves ut i tid.

Etter rådmannens vurdering kan det være en mulighet for å fase ut eiendomsskatten under forutsetning av at styret i Hafslund Produksjon ASA i 2015 beslutter å iverksette utbyggingen av Vamma 12. Dette vil i så fall medføre økende eiendomsskatt fra år 2021-2023 med årlig økte inntekter på 7-9 mil.kr.

Rådmannen hensikt i dette forslaget er å synliggjøre de økonomiske konsekvensene av prioriterte drifts- og investeringstiltak og øremerke/knytte evt. innføring av eiendomsskatt til gjennomføringen av planlagte investeringstiltak.

Rådmannen gjør oppmerksom på at bygging av g/s vei på strekningen Vamma-Meieribyen sør tallmessig ikke er inkludert i forslaget på annen måte enn i kommentarene. Årsaken er at Skiptvets forslag til gjennomføring og bistand fra Østfold fylkeskommune og Statens vegvesen ikke er avklart i skrivende stund. Rådmannen vil komme tilbake til dette enten som egen sak og /eller i budsjettforslaget for 2016.

Konklusjonen er at Skiptvet kommune har til tross for innstramminger i 2015 fortsatt gode tjenester. Forslaget til Økonomiplan og handlingsprogram 2016-2019 vil fortsette effektiviserings- og omstillingsarbeidet samt legge opp til målrettede driftstiltak og følge opp planlagte investeringer.

Dette vil kreve mye av våre medarbeidere og organisasjonen generelt. Flere positive tiltak i planforslaget vil virke stimulerende på de ansatte. Takket være en meget forsiktig regnskapspraksis vedr. utgiftsføring av betalte pensjonspremier, får vi umiddelbar effekt av redusert pensjonspremie og gir oss muligheten til å gjennomføre flere styrkingstiltak.

SAMMENDRAG/HANDLINGSPROGRAM

Arbeidet med Økonomiplan og handlingsprogram 2016-2019 starter ved utarbeidelsen av årsmeldingen. I siste avsnitt i virksomhetenes årsmelding oppsummeres de tiltak det foreslås å ta med inn i økonomiplanen.

Fokus i arbeidet med budsjettet for 2015 var behovet for innstrammings tiltak for å få budsjettbalanse. Dette fokuset har også preget arbeidet med økonomiplanen. Rundt 1. mai sendte KLP ut en beskjed om at pensjonsutgiftene kom til å bli lavere enn først antatt. For Skiptvet kommune slår dette ut på en positiv måte med reduserte kostnader til pensjon og arbeidsgiveravgift på mellom 4 og 5 mill kr. Denne opplysningen gjorde arbeidet med økonomiplanen lettere, men det har fortsatt vært fokus på å ikke øke driftskostnadene mer enn nødvendig.

Det er flere forhold som skaper et viss usikkerhet i planperioden:

Pensjonsutgiftene blir lavere, men endelig nivå bestemmes bla av lønnsoppgjørene de enkelte år, avkastning på vårt pensjonsfond i KLP og statlig bestemmelse på den såkalte diskonteringsrenten (hvor mye pensjonsselskapene må sette av til pensjonsreserve). Det er i planen lagt opp til noe økte pensjonskostnader sett ut fra reviderte tall for 2015.

Folketallsutvikling. Skiptvet kommune hadde i 2014 en lavere folketallsutvikling enn SSB sin framskrivningsmodell. SSB sin modell anslår folketallet 01.07.16 til å være 3.777. I økonomiplanen er det lagt inn et folketall på 3.754. Rammetilskuddet reduseres som følge av dette med ca 400.000 kr. Selv dette kan vise seg å være for høyt. Folketallet var 01.01.15 på 3.731 innb mot 3.727 innb 01.01.14.

Skatteinntektene er lagt inn i økonomiplanen med det som anslås i kommuneproposisjonen. I 2015 blir skatteinntektene lavere, men regjeringen har kompensert for deler av skattesvikten. Det er ikke gitt at svakere skatteinntekter blir kompensert på samme måte framover.

Det er i økonomiplanen lagt opp til effektiviseringstiltak i driften fra 0,9 mill kr i 2016 økende til 2,9 mill kr i 2019. Denne effektiviseringen er ikke gjennomført slik som for eksempel reduksjon av renhold og tallene er gjort ut fra et anslag.

Økonomiplanen legger opp til å ta opp nye lån i perioden på til sammen 53 mill kr. Dette øker også rente- og avdragsbelastningen og dermed usikkerheten mht lånerenta.

En av konklusjonene fra Skiptvet 2020 er at det er behov for å sette inn økte ressurser til forebyggende arbeide for barn og unge. Det er tatt inn nye tiltak for å styrke det forebyggende arbeidet.

Det er også foreslått flere tiltak på de andre virksomhetene.

Investeringsbudsjettet har med mange prosjekter. Det er lagt opp til så godt som 100% lånefinansiering. Utgiftene til renter og avdrag øker i perioden med 3,9 mill kr. Da er det forutsatt en stabil lånerente på ikke over 2,5 %.

Økonomiplanen er offensiv ut fra den økonomiske situasjon kommunen sto i ved årsskiftet. Det er to forhold som gjør dette mulig: lavere utgifter til pensjon med over 4 mill kr per år, samt forslag om innføring av eiendomsskatt på boliger fra 2017 med en anslått inntekt på 5 mill kr (3,5 promille) som en forutsetning for å gjennomføre utbygging av 3. trinn på Kirkklund og bedre anlegg i pleie- og omsorg. Eiendomsskatten gir også en nto driftsmargin som gjør at det er tilrådelig å gjennomføre de foreslåtte driftstiltakene.

Gitt at Hafslund høsten 2015 vedtar utbygging av ny turbin i Vamma, vil kommunens eiendomsskatteinntekter fra kraftverket øke gradvis fra år 2021. Kommunens samlede inntekter stiger da og gjør det mulig å vurdere nivået på eiendomsskatten på nytt, alternativt fase den ut.

ØKONOMIPLANENS FORMÅL

Økonomiplanleggingen skal med utgangspunkt i dagens økonomiske situasjon og realistiske anslag på fremtidige inntekter og utgifter være til hjelp for kommunen til å

- få oversikt over den økonomiske handlefriheten og
- foreta prioriteringer av ressursbruken på ulike formål innenfor kommunelovens krav til økonomisk balanse.

Ved en stabil utvikling i de økonomiske rammene vil en kunne bidra til en rasjonell og effektiv kommunal forvaltning.

I denne forbindelse er det vesentlig at kommunen opparbeider økonomiske buffere i økonomisk gode år som kan benyttes i år hvor de økonomiske vilkår er mindre gunstige.

INFORMASJON OM ØKONOMIPLANMODELLEN

Konsekvensjustert budsjett 2015

Modellen tar utgangspunkt i budsjettet for 2015 slik det ble vedtatt i kommunestyret. Dette budsjettet justeres for tiltak som bare skal ha ettårvirkning, for tiltak som ikke har helårvirkning og for tiltak som er vedtatt etter budsjettbehandlingen. Skatt og rammetilskudd legges inn med kjent nivå fra kommuneproposisjonen. Vi får da et konsekvensjustert budsjett som er utgangspunktet for økonomiplanperioden og som viser hvor mye penger det er til rådighet i perioden før nye tiltak innarbeides.

Nye driftstiltak

Virksomhetene har utarbeidet sine forslag til tiltak i økonomiplanen uten at det er gitt økonomiske rammer til hver enkelt virksomhet. Tiltakene er satt opp i prioritert rekkefølge. Dette for å ha en samlet oversikt over behov og ønsker i kommunen. De totale forslagene er større enn det kommunens rammer tilsier.

Som i det generelle regnskapet for kommunen fremkommer i hovedsak inntekter som negative tall (minus foran) og utgifter som positive tall om ikke annet er spesifisert.

Alle tall er i hele tusen kroner hvis ikke annet er angitt.

Økonomiplanen er utarbeidet i faste priser. Det betyr at alle utgifter og inntekter er satt opp ut fra 2015 nivå. Det forventes at lønns- og prisvekst blir kompensert gjennom rammetilskuddet, men erfaringsmessig vil statsbudsjettene underkompensere for prisstigningen bl.a. fordi nye oppgaver pålegges kommunene uten at disse er (full)finansiert.

DIVERSE FORUTSETNINGER FOR ØKONOMIPLANPERIODEN

Skatteinntekter

Skatteinntektene er lagt på det nivået som er lagt inn i kommuneproposisjonen. I økonomiplanen brukes inntektsmodellen fra KS uten endringer i skatteanslaget.

Inntektene fra eiendomsskatt på verker og bruk er holdt uendret i perioden. Utbyggingen av Vamma vil på sikt gi økte inntekter fra eiendomsskatt på verk og bruk, men det vil ikke slå inn før etter økonomiplanperioden.

Dette gir følgende skatteinntang i økonomiplanperioden:

| | 2015B | 2 016 | 2 017 | 2 018 | 2 019 |
|------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Skatt inkl naturressursskatt | 76 996 | 77 450 | 77 450 | 77 450 | 77 450 |
| Eiendomsskatt | 14 000 | 14 000 | 14 000 | 14 000 | 14 000 |
| Sum skatt | 90 996 | 91 450 | 91 450 | 91 450 | 91 450 |

Rammetilskudd og øvrige statstilskudd

Beregning av rammetilskuddet er gjort med utgangspunkt i kommuneproposisjonen og inntektsmodellen fra KS. Det er i samråd med KS bedt om en alternativ modell med noe lavere folketallsvekst enn SSB sin framskrivning. Dette gir en reduksjon i rammetilskuddet med 400.000 kr per år som er lagt inn i modellen.

Det forutsettes at økninger i lønnsutgifter og prisstigning blir kompensert i rammetilskuddet.

| | 2015B | 2 016 | 2 017 | 2 018 | 2 019 |
|----------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Rammetilskudd fra modellen | 111 826 | 112 550 | 112 510 | 112 470 | 112 430 |
| Sum rammetilskudd | 111 826 | 112 550 | 112 510 | 112 470 | 112 430 |

Statlige tilskudd er rentekompensasjon for investering i skole og pleie- og omsorg samt flyktningetilskudd. Disse synker hvert år pga avskrivningene. I tråd med politiske vedtak forutsettes det i økonomiplanen bosetting av en flyktningefamilie årlig.

| | 2015B | 2 016 | 2 017 | 2 018 | 2 019 |
|-------------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Fra regneark statlige tilskudd | -4 300 | -4 300 | -4 300 | -4 300 | -4 300 |
| Sum øvrige statlige tilskudd | -4 300 | -4 300 | -4 300 | -4 300 | -4 300 |

Rentenivå

I en planperiode på 4 år er det usikkerhetsmomenter mht rentenivået. Det er tatt utgangspunkt i dagens rente på våre lån. I planperioden er det bruk en rente på 2,5%. Om renteutgiftene stiger utover dette vil også renteinntektene stige noe. Men siden lånegjelda øker mye vil en renteøkning medføre økte kostnader totalt sett og en større risiko enn kommunen har hatt tidligere.

Låneopptak

I perioden legges det opp til låneopptak med 53 mill. kr. Lånegjelda per 1. januar 2015 er 64 mill. kr. inkl. Startlån. Ihht til budsjettvedtaket for 2014 skulle det vært tatt opp 26,55 mill kr i 2014. Dette ble utsatt som følge av Kofasak mot en kommune som ikke hadde hatt lån ute som anbud på Doffin. Disse lånene blir tatt opp i 2015 sammen med nye lån i årets budsjett. Det betyr at reell lånegjeld er 29,9 mill kr høyere (94 mill kr).

Det er lagt opp til å betale avdrag med til sammen 27 mill. kr. i perioden. Total lånegjeld etter utgangen av 2019 vil da være på 120 mill kr. I tillegg kommer evt nye låneopptak Startlån som ikke er tatt med.

| Ordinære lån | 2015B | 2 016 | 2 017 | 2 018 | 2 019 |
|---------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Renter løpende lån | 1 842 | 1 842 | 1 842 | 1 842 | 1 842 |
| Renter nye lån | | 191 | 701 | 1 131 | 1 215 |
| Avdrag løpende lån | 5 112 | 5 112 | 5 112 | 5 112 | 5 112 |
| Avdrag nye lån | | 383 | 1 433 | 2 375 | 2 650 |
| Sum renter | 1 842 | 2 033 | 2 543 | 2 973 | 3 057 |
| Sum avdrag | 5 112 | 5 495 | 6 545 | 7 487 | 7 762 |

Renter og avdrag på Startlån kommer i tillegg

| Nto renter og avdrag | 2015B | 2 016 | 2 017 | 2 018 | 2 019 |
|-----------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Renteutgifter | 2 177 | 2 368 | 2 878 | 3 308 | 3 392 |
| Mottatte renter S-lån | -230 | -230 | -230 | -230 | -230 |
| Utbytte ØE | -850 | -850 | -850 | -850 | -850 |
| Konsesjonskraft | -773 | -773 | -773 | -773 | -773 |
| Renteinntekter | -300 | -300 | -300 | -300 | -300 |
| Netto renteutgift | 24 | 215 | 725 | 1 155 | 1 239 |
| Avdrag | 5 112 | 5 495 | 6 545 | 7 487 | 7 762 |
| Netto avdragsutg | 5 112 | 5 495 | 6 545 | 7 487 | 7 762 |

KOMMUNEBAROMETERET

Kommunens overordnede styringssystem

For å måle og vurdere kommunens tjenester bl.a. mot andre kommuner benyttes Kommunebarometeret som utgis av Kommunal Rapport; kommunesektorens eget mediehus.

Kommunebarometeret utgis årlig og er basert på offentlig tilgjengelige data; bl.a. fra KOSTRA og SSB.

Kommunebarometeret 2015 (tall i parentes er 2014)

Skiptvet kommunes plassering i Kommunebarometeret for 2015 er nr. 134 (175). Dette er en liten forbedring i forhold til 2014. Plasseringene er ikke helt sammenlignbare over tid da barometeret utvikles år for år. Skiptvet kommune kan levere like gode tjenester som tidligere år, men allikevel falle på Kommunebarometeret om andre kommuner leverer bedre tjenester enn tidligere.

Konklusjoner og hovedutfordringer for Skiptvet kommune er beskrevet slik i barometeret:

- Svake skoleprestasjoner på ungdomstrinnet, særlig nasjonale prøver. Høyt frafall blant elever på videregående skole.
- Litt lite tid med lege og fysioterapeut på sykehjemmet. Mange plasser til demente. Opphold på korttidsplass er på 4 uker – bedre enn de fleste.
- Stadig flere saker tar lang tid i barnevernet tross bedre bemanning.
- Grunnskole, barnehage og helse trekker ganske klart ned.
- Andelen nøkkeltall som har blitt forbedret det siste året er mye mindre enn andelen som har blitt dårligere.

Ut fra sektorvis plassering målt mot hele Norge er det områdene skole, barnehage og helse som får rød farge i kommunebarometeret. Områdene barnevern, kultur og kostnadsnivå har gul farge. Kultur har hatt den klart dårligste utvikling med plass 207 i 2015 mot 104 i 2014.

Kommunen kommer best ut på områdene eldreomsorg, sosial, økonomi, miljø og ressurser, saksbehandling og vann/avløp. Kommunen framstår som billig i drift målt mot egen kommunegruppe.

VIRKSOMHETENE

SENTRALADMINISTRASJONEN

Status

Fra årsmeldingen

Det er behov for å prioritere til revisjon av rutiner og retningslinjer og ta i bruk moduler i våre datasystemer som forbedrer kvalitet og effektivitet (fraværsmodule, reisregningsmodule, rekrutteringsmodule, timelistemodule).

De øvrige dele av virksomheten er overført Innbyggjerservice og tas ikke med her.

Fra Kommunebarometeret

Innenfor sentraladministrasjonen kommer kommunen dårlig ut på området Helse. Disse områdene er legedekning, høy bruk av legemidler og lave nto driftsutgifter til forbyggende helsearbeid. Kommunen har få innleggjelser på sykehus. Dette er omtrent uendret fra tidligere år.

Når det gjelder legedekningen, så har kommunen 3 legehjemler og legene har ledig kapasitet på sine lister. Det er per i dag ikke grunnlag for å øke antall hjemler da mange innbyggjere bruker lege i annen kommune. Budsjettet til kommuneoverlege er øket, men det har ikke lykkes å rekruttere kommuneoverlege i en fast stilling. Utgiftene til Helsehuset som gjelder miljørettet helsevern er ikke spesifisert og synes derfor ikke i kommunebarometeret.

Innen området helse er også helsesøstertjenesten med. Her kommer kommuenn dårlig ut med lav andel helsesøstre og hjemmebesøk hos nyfødte. Helsesøstertjenesten hører hjemme innen Oppvekst.

Endringer og nye tiltak

Det er ikke foreslått nye tiltak eller store endringer. Det er imidlertid stort behov for utbedring av arbeidsplassene – dvs oppgradering av kommunehuset.

Sentraladministrasjonen har fellesfunksjoner for hele kommunen. Et område som har fått større fokus er sykefraværssituasjonen. Virksomheten er styrket med egen stilling som personalsjef og et viktig fokusområde for stillingen er å gå inn i sykefraværspromblematikken. Dette er et kontinuerlig arbeid og det er tre områder som styrkes; lederstøtte, økt bruk av IA-utvalget og bedriftshelsetjenesten. Vi må være i forkant for å hindre fravær, men også komme enda tidligere inn når fraværet er der. Verneombudene og tilitsvalgte sine roller i dette må tydeliggjøres og etablere tettere samarbeid i sykefraværarbeidet.

INNBYGGERSERVICE

Status

Kommunebarometer for kultur og sosial.

Kultur

| Plassering | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 |
|------------|------|------|------|------|------|------|
| Kultur | 107 | 77 | 113 | 107 | 104 | 207 |

Område kultur inneholder også tallmateriale fra biblioteket. Området flytter seg nedover på rangeringen blant Norges kommuner siste år. Etter å ha lagt stabilt på rundt hundre plass over en lengre tid, så faller sektoren til 207 plass i 2015. Årsaken til dette er betydelige reduksjoner i budsjettet til kultur siste år. Kultur er limet i et lokalsamfunn og reduksjoner i dette et beklagelig, særlig i en periode hvor kommunestrukturen er under press og endring. Kultur er identitetsskapende for et lokalsamfunn og helt vesentlig å ha med seg inn i den pågående prosessen ift kommunestruktur mm.

Sosial

| Plassering | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2014 |
|------------|------|------|------|------|------|------|
| Sosial | 37 | 4 | 2 | 15 | 116 | 32 |

Området sosial har vært blant landets best drevne over tid. Man hadde en tilbakegang i 2014, men som er hentet inn igjen i 2015. I tillegg bør nevnes at tjenesten er den beste blant Østfoldkommunene. Samtidig er virksomheten under strekt press ift flere brukere med derpåfølgende kostnadsvekst.

Servicekontoret

Det finnes ingen egen måling for servicekontoret i kommune barometret.

Behov for endringer og nye tiltak

Sosialtjenesten

Anatall klienter har en betydelig økning de siste årene.

| Utvikling | antall mottaker av øk sos hjelp /snitt pr år / pr mnd | | | | |
|------------------|---|------|------|------|------|
| Øk sos hjelp | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 |
| antall mottakere | 18,2 | 21,8 | 24 | 27,5 | 22,6 |
| Under 25 | 0,75 | 3 | 3,8 | 5,5 | 6,6 |

Rammen for saksbehandlere er redusert fra 2,3 stilling til 2,0 stilling i 2015. Samtidig med vekst i antall saker og brukere. Særlig er veksten i unge under 25 år bekymringsfull.

Avdelingen har en prosess med å utvikle bedre metoder / tiltak for å redusere kostnadene / antall brukere. I økonomiplanen er det lagt inn en styrkning av økonomisk sosialhjelp

Kultur

Kutt i rammene til kultur, særlig i 2015, har medført et betydelig press på avdelingen. Virksomheten har i størst mulig grad søkt å skjerme lag og foreninger som har stort fokus på barn og unge. I økonomiplanen er det lagt inn ønske om delfinansiering av en bygdeboksforfatter.

Servicekontoret

Rammen er kuttet med 0,4 årsverk i 2015, dette medfører et betydelig mer arbeid på resterende ansatte og en reduksjon i «kan-tjenesten» som avdelingen gir. Avdelingen leverer i dag gode tjenester. Elektronisk kommunikasjon med innbyggere vil være helt vesentlig utviklingsområde for Servicekontoret. Dette vil krev økt kompetanse ved kontoret i fremtiden.

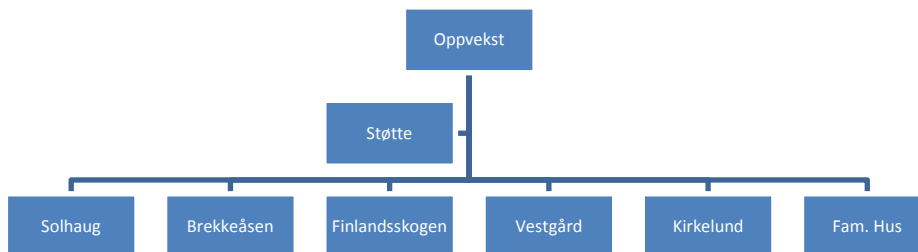
Biblioteket

Dette er den virksomheten som har de minste kuttene i sine budsjetter fra 2014 til 2015. Biblioteket er veldrevet og med et gode besøkstall. I Økonomiplanen er det lagt inn 2 tiltak, utbedring av arrangement rom / møterom og et elektronisk system for mer åpent bibliotek.

OPPVEKST

Status

Virksomhet Oppvekst ble etablert fra 01.10.2015 og har denne organisasjonsplanen:



Konstituert leder har vært rådmann Per Egil Pedersen og ledergruppen i virksomhet Oppvekst har bestått av rektorene, barnehagestyrerne og leder av Famileins hus som har hatt ukentlige møter i de snart 8 månedene som har gått.

Arbeidet i ledergruppen har i hovedsak dreid seg om å finne den «røde tråden» i hele Oppvekst. Hovedkonklusjonen er at Oppvekst skal satse på tidlig innsats og denne økonomiplanen er det første dokumentet som inneholder tiltak og satsinger som forsterker vårt arbeid med tidlig innsats.

Ny virksomhetsleder; Johan Søfteland, er tilsatt og vil tiltre sin stilling senest 01.09.2015. Organisering av all kommunal virksomhet rettet mot barn og unge under 18 år i virksomhet Oppvekst og forsterkning av lederfunksjonen ved ansettelse av virksomhetsleder sammen med de tiltak som fram kommer nedenfor, er viktige tiltak for å bedre resultatene på oppvekstområdet som i 2015 scorer lavt på Kommunebarometeret.

Nedenfor kommer for hver avdeling/enhet innen Oppvekst et utdrag av Årsmelding 2014 der hver beskriver hva vi har lyktes med, hvilke utfordringer enheten hadde i 2014 og hittil i (budsjettåret) 2015 samt peker på enhetens innspill til Økonomiplanen framover.

Etter dette kommer et nytt kapittel om **Endringer og nye tiltak**.

Familiens Hus

Familiens Hus ble vedtatt opprettet i 2011. Huset er lokalisert til den gamle skolebygningen på Kirkelund Skole. Følgende tjenesteområder samhandler: helsestasjon, barnevern, ungdomskontakt/fritidsklubblleder, konsulent for funksjonshemmede, psykiatriressurs avgitt fra psykiatritjenesten, og bolig for enslige mindreårige som holder til i Storveien 24.

Helsestasjon

Hva har vi lyktes med i 2014

Vi har fortsatt med deltagelse i tverrfaglig team ved Vestgård og Kirkelund skole. Vi fortsetter med deltagelse i tverrfaglig fora i barnehagene («rutinemøter»).

Åpent lekested har hatt åpent 40 mandager i 2014. Oppmøtet har variert, men snittet i 2014 var 7-8 barn med en foreldre hver. Det gis individuell veiledning til enkeltfamilier etter oppdrag fra helsestasjon utover drift av åpent lekested.

Vi har hatt helsesøsterstudent fra Høgskolen i Oslo og Akershus i 10 ukers praksis i 2014.

Spesielle utfordringer i 2014 og hittil i 2015

Det kommer stadig nye satsningsområder, faglige krav og oppgaver. Ansvar tillegges tjenesten i tillegg til eksisterende oppgaver, og tjenesten opplever et stort arbeidspress. På tross av sentral satsning for området har ikke helsestasjon -og skolehelsetjenesten i Skiptvet blitt styrket

Vi tilstreber å følge faglige veiledere.

Skiptvet helsestasjon har ikke hatt tilbud ved følgende områder grunnet ressursmangel:

- konsultasjon ved 17-18 måneders alder.
- språkobservasjonen Språk 4 på fire års konsultasjonen
- tilbud om vekt og høydemåling på 8. trinn slik nasjonale retningslinjer for veiing og måling anbefaler.

Skolehelsetjenesten ved Kirkelund skole er i 2014 begrenset til to dager per uke. Dette har vært helt nødvendig for å øke kapasiteten for aldersgruppen 0-5 år.

50 % psykiatriressurs inn i Familiens Hus har ikke blitt utnyttet i 2014.

Samarbeid med Spydeberg helsestasjon om gratis parkurs for førstegangsførelde avsluttes i 2015 grunnet for få påmeldte i 2014.

Toppen: Bolig for enslig mindreårige

Det er plassert tre barn i bolig og ett barn i fosterhjem. 2014 har vært et fint år for alle ungdommer og ansatte, og ungdommene utvikler seg godt. Februar 2015 fikk vi en ny beboer hos oss, dette fungerer godt.

Medleverordningen hadde endelig oppstart fra og med april 2014. Denne prosessen var lang og førte også til et avvik rent økonomisk. Bemanningen de fire første månedene i 2014 var høyere enn de resterende 8 mnd. Totalt sett har ordningen gitt mer ro i boligen og bedre faglig jobbing. Vi må søke hvert år for ny disp. av medlever ordning, dette er nå i gang. Vi har enda ikke fått svar fra forbundene om vi får fortsette drifte på denne måten.

Gjøkeredet fritidsklubb

Hva har vi lyktes med i 2014

Vi har 16. mai-fest og Halloween-fest som faste arrangement før og etter sommeren, hvor vi også ønsker å ha lokale artistinnslag. Klubben har hatt bra oppslutning på de forskjellige arrangementene som har blitt gjennomført ved klubben.

Det er opprette klubbstyre.

Det oppleves i dag som om klubben er «mobbefri». Videre har klubben samarbeidet betydelig mer med Familiens Hus for å ivareta utsatt ungdom.

Foreldresamarbeidet har også økt i omfang og intensitet i 2014.

Antall besøkende har i løpet av 2014 økt sammenliknet med 2013, men ligger likevel litt under ambisjonsnivået i forhold til medlemstallet.

Klubben har investert i musikkinstrumenter og backline for å gi ungdommen mulighet til å prøve ut instrumenter og spille i band.

Barnevernet

Saksmengden i 2014 oppsummeres slik:

| Saker i året | Antall |
|----------------------------------|--------|
| Meldinger til barneverntjenesten | 41 |
| Nye undersøkelser | 31 |
| Avsluttede undersøkelser | 31 |
| Henlagte undersøkelser | 18 |
| Nye tiltakssaker | 9 |

Utfordringer i året 2014

Barneverntjenesten hadde i 2014 igjen et hektisk år, med mange og kompliserte saker. Det har vært store utfordringer i forhold til sykemeldinger, spesielt i siste kvartal hvor 2 konsulenter

og barnevernfaglig leder var borte. Det ble satt inn en person i tiltaket fra nav-tjenesten f.o.m. 31.03.14. Denne hjalp til med å styrke den merkantile biten.

Ambisjonen for 2014 var at den positive trenden med nedadgående fristoverskridelser og tilstrekkelig oppfølging i fosterhjem og tilsyn skulle fortsette. Dette viste seg å bli en vanskelig oppgave grunnet sykefravær og et kommer tydelig frem av tallene for siste halvår.

Hittil i 2015 er fortsatt bemanningssituasjonen i barneverntjenesten vanskelig, leder er langvarig sykemeldt. Barnevernfaglig har 2015 så langt bydd på spesielt store utfordringer, langt utover de utfordringer vi vanligvis står i.

| Tema | 1.halvår | 2.halvår |
|---|----------|----------|
| Fristoverskridelser undersøkelser | 0 | 0 |
| Antall barn som ikke har tiltaksplan | 5 | 11 |
| Ikke evaluert tiltaksplan | 6 | 14 |
| Ikke nok tilsynsbesøk | 2 | 9 |
| Ikke nok oppfølging i fosterhjem | 1 | 5 |

Dette er nøkkeltall som rapporteres inn til fylkesmannen to ganger pr. år. Jobben med å rette opp i mangelen på tilsyn og oppfølging har i hovedsak blitt gjennomført pr. 31.05.15.

Barnehagene

Hva har vi lyktes med i 2014

Det har i alle barnehagene vært økt satsing på språkmiljø og språkutvikling og det ligger som basis for barnehagenes arbeid. Arbeidet er rettet mot alle barna, men med en tettere oppfølging av de flerspråklige.

Et godt samarbeid med barnehagens hjelpetjenester.

Færre dispensasjoner fra utdanningskravet for pedagogisk leder.

Svært gode resultater på medarbeiderundersøkelsen, noe som viser at ansatte er tilfredse og stolte av arbeidsplassen sin.

Spesielle utfordringer i 2014

Det har vært en økning av barn som krever tettere oppfølging og spesialpedagogisk hjelp.

Sykefraværet har dessverre steget i 2014 og i 1. kvartal 2015, hvor det har vært på et uakseptabelt høyt nivå. Dette har vært utfordrende i forhold til vikarbruk.

Budsjettprosessen for 2015 var krevende og med reduksjon i vikarbudsjettet måtte det hensyntas allerede i november og desember – i en periode hvor det var mye sykdom og ferieavvikling.

Vestgård skole og skolefritidsordningen

Hva har vi lykket med i 2014:

Planer og verdigrunnlag er utarbeidet og vi har nå etablert skolens standard for lese- og skriveopplæringen som heter «Tidlig innsats/early years». Vi synes vi har lykket godt i starten, og foreldrene er svært positive og deltar mer aktivt i læringsarbeidet enn før.

Tilpasset opplæring ivaretas på en bra måte.

Færre enkeltvedtak for spesialundervisning kan tyde på bedre tilpasset opplæring.

Vi har hatt tre kontaktlærere på alle trinn med mer enn 40 barn for å kunne gi den enkelte elev enda bedre oppfølging. Det mener vi er en god ordning som fortsetter.

Vi hadde mange gode søkere til lærerstillinger fra august 2014 og som tilfører skolen både erfaring og utvikling.

Vi hadde også i 2014 et godt samarbeid med skolens hjelpetjenester, og i dette fokus på tidlig innsats.

Også i 2014 hadde 2. 3. og 4. trinn samarbeid med kulturskolen i Askim.

Skolens uteområde ble utvidet med en sykkelløype i skolegården. En grillhytte er under oppføring, og vi skal ha en offisiell åpning av området til våren når alt er ferdig.

Vestgård hadde en stor og kostbar gjennomgang av skolens datanettverk sommeren 2014. Nå har vi fine nettverksforhold.

Skolen profilerer læringsaktiviteter på Fronter og Facebook. En fin måte å spre informasjon og positive nyheter fra skolen vår.

SFO:

Vi har mange barn på SFO. Vi har et svært lite kull på 1. trinn, men antallet barn har ikke sunket tilsvarende siden mange elever fra 4. trinn fortsetter. Mange gode muligheter for lek og aktiviteter rundt skolen. Lysløype, skog og hall.

Alle aktiviteter gjennomføres på SFO selv når det er sykefravær.

Spesielle utfordringer i 2014

Høyere sykefravær. Kjente årsaker og noe kronisk, langvarig sykdom. I tillegg har vi mange ansatte med små barn, noe som gir en del sykedager.

Andelen barn med hjelpebehov fra BUP, PPT, kompetansesentre og barnevern er fortsatt høy. Både lærere, SFO-ansatte og ledelsen bruker mye av sin tid på sosialpedagogisk arbeid og samarbeid med foresatte og skolens hjelpetjenester.

Vi tok i august 2013 imot tidenes største 1. trinn, pr. dags dato 66 barn.

Utfordringer med å dekke opp alle kontaktlærerjobbene.

SFO:

Vi har svært mange barn i SFO. Det gir utfordringer i forhold til organisering og støy, lydnivå under spising og lek inne.

Høyt sykefravær.

Kirkelund skole

Hva har vi lykkes med i 2014

Nybygget og en nyrenovert personalavdeling stod ferdig til skolestart høsten 2014

Høy grad av trivsel for både elever og lærere.

Jevnlige møter i tverrfaglig team hvor både barnevern, PPT, helsesøster og skole samarbeider til beste for barn som trenger ekstra oppfølging.

Jevnlige møter i spes.ped. teamet der PPT og skole samarbeider om tiltak for elever som trenger tilrettelegginger for å mestre faglig- og sosial utvikling.

Kompetanseutviklingsplanen blir fulgt. Satsing på UTV-faget med kursing av kontaktlærere har vært gjennomført; en kursrekke med aktuelle temaer for ungdomsskolelærere.

En lærer studerer matematikk gjennom videreutdanningsprogrammet kompetanse for kvalitet skoleåret 2014-15.

Deltagelse i *ungdomstrinn i utvikling* og satsingsområdet har vært klasseledelse.

Vi har hatt et samarbeid med Høyskolen i Østfold.

Kirkelund tilbyr 7 av 14 valgfag på ungdomstrinnet.

Ungdomsskoleelevene velger også et tilvalgsfag; de kan velge mellom et av fremmedspråkene tysk eller spansk, fordypning i henholdsvis norsk eller engelsk eller arbeidslivsfag.

En læreren har en del av jobben som leseveileder (er utdannet leseveileder) og fungerer som veileder for både elever, foresatte og ansatte. Leseveilederen avholder lesekurs eller annen kortvarig intensiv undervisning for elever som ikke har tilstrekkelig utbytte av ordinær undervisning.

Tredeling av 7. og 9. trinn har virket positivt inn på læringsmiljøet i de aktuelle klassene.

Tredelingen av trinn er mer ressurskrevende enn todeling, men med elevtall på rundt 60 elever velger vi å tredele trinn.

Skolen deltar i *Olweus sitt program mot mobbing og antisosial atferd* og er sertifisert som Olweusskole. Dette innebærer at alle jobber etter en Olweus-standard og vi har en handlingsplan mot mobbing.

Elevrådet har fokus på klassemiljøarbeid og trivsel på skolen. Det er faste elevrådsmøter.

Trivselsledere på mellomtrinnet ble satt i gang høsten 2013.

Kombinert med gode handlingsplaner og programmer mot mobbing, er målet at Trivselsprogrammet også skal kunne bidra til å redusere mobbing.

Det har vært gjennomført to skoleturer til Polen.

Spesielle utfordringer i 2014 og hittil i 2015

Økende antall elever med spesielle behov krever stadig mer lærerressurser og assistentressurser.

Skiptvet-klassen er over tid 30% større enn normalen i kommunegruppa. Lærertettheten er lavere enn andre kommuner vi sammenligner oss med.

Stort behov for lærerbøker og IKT-utstyr.

Innsparingene i 2014 har medførte diverse reduksjoner som f.eks. skoleturer, gruppedelinger og sosial pedagogiske tiltak samt generell innsparing på de fleste områdene.

Endringer og nye tiltak

Virksomheten har valgt på basis av ovenstående beskrivelser og vurderinger, etter en behandling i ledergruppen, å prioritere følgende driftstiltak som understøtter strategien om tidlig innsats:

Familiens Hus

- Helsestasjon:

Øke med 30 % stilling helsesøster som i praksis betyr at allerede tilsatt helsesøster i 70 % stilling får hel stilling. Konsekvensen av dette er bedre kapasitet til å jobbe forebyggende og å følge opp barn og deres omsorgspersoner.

Generelt/Felles Familiens hus:

Ansettelse av **psykolog i full stilling**. Kommunen har fått tilsagn fra Helsedirektoratet om støtte til å opprette psykologstilling. Det gis tilskudd på 510.000 kr første året og som trappes ned til 0 i løpet av perioden. Innholdet i stillingen og arbeidsoppgavene er til diskusjon i Oppvekst. Sentrale arbeidsoppgaver synes å være

1. Veiledning av ansatte i metode og systemarbeid
2. Veiledning av barn og unge samt deres omsorgspersoner
3. Lavterskeltilbud terapi
4. Viktig ressurs for tidlig innsats teamet (se nedenfor)

Etablering av tidlig innsats team knyttet (TIT) til Familiens hus. Opprettelse av 50 % stilling til å lede dette TIT. Hensikten med TIT er å ha kapasitet nok til å følge en melding/bekymring i et tverrfaglig perspektiv og anbefale tiltak som skal/ bør gjennomføres. Slik kan kommunen tidlig sette inn adekvate og riktige tiltak for å hindre en ytterligere forverring av situasjonen.

Hoveoppgaven blir systematisk å følge opp alle henvendelser, observasjoner, bekymringer etc. som framkommer, der barn og unge er involvert, både fra interne og eksterne kilder. TIT vil bestå av koordinator, som leder teamet, og psykolog, ledende helsesøster, leder for barnevern, familietarapeut og ungdomskontakt/SLT kontakt. TIT trekker inn øvrige ressurser etter behov.

TIT vil starte opp så tidlig som mulig i skoleåret 2015/2016 etter at lederfunksjonen i TIT er etablert.

- Barnevern
Barnevernet har de senere årene hatt en kraftig vekst i utgiftene. Det foreslås en **gjennomgang i 2015 av avdelingen med ekstern konsulent**. Økonomiplanen legger også opp til en styrking av forebyggende tiltak. Med disse tiltakene er målsetningen en gradvis reduksjon i utgiftene til barneverntiltak og dreining av aktiviteten mot forebyggende arbeid.

Barnehagene

- Budsjett 2015 er meget stramt på flere områder bl.a. når det gjelder vikarutgifter. En vurdering av økonomien etter 5 måneders drift tilsier likevel at de økonomiske rammene er forsvarlige med ett unntak: det stadig økende behovet for spesialpedagogiske tiltak.
Derfor foreslås å **etablere en 100 % stillingsressurs innen spesiakpedagogikk**. Barnehagene har allerede 220 % stillingsressurs og i praksis er det de pedagogiske lederne som bruke av sin tid til dette arbeidet. Forslaget nå er å tilsette ressurs i spesialpedagogikk som har dette som hoveoppgave. Vedkommende vil også sammen med barnehagestyrerne og ped.ledere være et naturlig kontaktpunkt mot TIT. Forslaget vil ha en direkte positiv innvirkning på vikarsituasjonen ved avt ped.lederne i større grad kan være tilstede i sine avdeleinger.
- I revidert nasjonalbudsjett er rammetilskuddet økt som følge av nye regler for foreldrebetaling i barnehager. Disse trer i kraft fra sommeren 2015. Det er lagt inn en anslått reduksjon i foreldrebetalingen med 400.000 kr per år.

Vestgård skole og SFO

- Skolen er fra skoleåret 2014/2015 i gang med leseopplæringstiltaket Tidlig Innsats Eaely Years (TIEY). Erfaringene er gode og tiltaket vil bli videreført.
- **Styrking av lærertetthet 1. – 4. trinn**. Kommunen har fått statlig tilskudd på kr. 190.190 for høsten 2015 til denne styrking da kommunen ligger lavt på lærertetthet.

Forslaget vil styrke de samlede lærerressurser ved skolen og tiltaket er innarbeidet i økonomiplanperioden.

Kirkelund skole og voksenopplæring

- Konsekvensen av budsjett 2015 med lavere grunnbemanning i kombinasjon med flere elever samt elever med vedtak om tilleggsressurser er en meget sårbar driftssituasjon der skolen ofte ved fravær kommer opp i situasjoner der kvaliteten på undervisningstilbudet er svekket. ***Det er derfor i lagt inn en økning av grunnbemanningen med 100 % stilling i årene 2016 og 2017 samt ytterligere 100 % stilling for 2018 og 2019.*** Den økte kapasiteten vil bl.a. medføre at allerede spesialutdannet lærer i lesepedagogikk vil kunne benytte sin kompetanse på dette området både ovenfor øvrige lærere og elever samt i noen grad i hekle Oppvekst.

Oppvekst generelt

Det er satt i gang en gjennomgang av den merkantile funksjonen i virksomhet Oppvekst. Det ***legges opp til en effektivisering av kontortjenestene tilsvarende 30% stilling***; bl.a. gjennom å ta i bruk flere funksjonaliteter i IT verktøy og telefonsystemer.

PLEIE- OG OMSORG

Status

Det er ikke gjennomført brukerundersøkelse i 2014. Det har vært gjennomført et tilsyn fra Arbeidstilsynet hvor ingen avvik eller anmerkning ble gitt. Det har vært en klagesak til Fylkesmann på omsorgslønn hvor bruker fikk medhold.

Samlet i virksomheten er det meldt 15 avvik grunnet vold/ utagering, 74 fall, 52 feilmedisineringer og 33 rutinesvikt.

Melding om vold/ trusler er det mest av på demens avdelingen og det er flest rutine svikt i hjemmesykepleien. På vold og trusler gis det veiledning, på fall vurderes tiltak inn mot den enkelte bruker. I forhold til feilmedisinering går de fleste registreringer på medisiner gitt til feil tid. I enkelte tilfeller er medisiner gitt til feil person. Registrerte avvik gir oss viktig informasjon på hva vi må arbeide med for å forbedre oss. Enkelte rutiner er vurdert og forbedret, og veiledning av personalet er til en hver tid er viktig. Det er viktig å følge utvikling av meldte avvik da det også kan være et signal på for stor belastning på den enkelte ansatt.

Det samlede sykefraværet i virksomhetens er på 10,2 %. Det er en økning på 3 % poeng fra 2013 på tross av at Nærvær prosjektet ikke sluttet før våren 2014. Flere enn tidligere sliter med belastningslidelser. Utviklingen bekrefter det som er signalisert i månedsrapportene; arbeidsbelastningen er for tøff. Dette gjør seg spesielt synlig der det er foretatt bemanningsreduksjon i 2014.

Det har ikke vært overliggerdøgn i sykehus. Antall utskrivninger fra Sollia har økt markant de to siste årene. Mye av denne økningen skyldes tidligere utskrivning fra sykehus. I de to siste årene har også antall dødsfall ved institusjon vært 30 % høyere enn det vi normalt ligger på.

KAD sengene: (kommunale akutte døgnenger) Statistikken viser at Skiptvet foreløpig har få innskrivninger. I 2014 har 24 pasienter fra Skiptvet vært innlagt på enheten. USK sengene (utskrivningsklare pasienter) har ikke vært brukt av Skiptvet, da vi både har hatt plass og kompetanse ved Sollia rehab til de som har blitt skrevet ut av sykehus og som var i behov av et institusjonsopphold før hjemreise. De ansatte har hatt nødvendig kompetanse til å gi nødvendig behandling og pleie. Et resultat av samhandlingsreformen er at sykepleieoppgavene fortsetter å øke i kompleksitet og omfang i hele virksomheten.

Årsverk pr tjenestemottaker har gått fra 0,61 til 0,55 fra 2011 til 2014. Dette til tross for en samhandlingsreform som skyver ansvar fra spesialisthelsetjenesten til kommunehelsetjenesten. Dette er en utvikling som øker presset på den enkelte ansatt og kravene i samhandlingsreform, kvalitetsforskrift og verdihetsgaranti er vanskelig å holde.

Spesielle utfordringer:

Sykeavdeling 2 ble stengt januar 2015 og åpnet for drift igjen april 2015. Det var ikke faglige argumenter for nedleggelse av avdelingen. Tjenesten og pasientene fikk en forringelse av et godt opparbeidet tilbud ved rehab avdelingen.

Kommunebarometeret:

Pleie – og omsorg har gått litt frem fra 69 (korrigerte tall) til 63 plass på Kommunebarometeret. Parameterne på hva som måles er endret. En omsorg hvor demente prioriteres og det for øvrig i hovedsak er en hjemmebasert tjeneste med ansatte med fagkompetanse, gir nå best plassering.

- Det er en nedgang i antall faglærte, vi ligger nå på snittet. I hjemmesykepleien er det god dekning av faglærte og vi har god av sykepleiere innen geriatri.
- Antall legetimer på sykehjem er økende i landet men uendret i Skiptvet. Dette er negativt i forhold til at behov av lege er økende ved at pasienter blir skrevet tidligere ut av sykehus.
- Kommunen har en ganske høy andel sykehjemsplasser avsatt til demente, som gir positivt utslag.
- Dødeligheten er klart høyere enn i normalkommunen.
- Opphold på korttidsplass er omtrent en måned – det er ganske lenge. Kan lett bli feiltolket da ordinære korttids – og avlastningsopphold ligger på 2 til 3 uker. Rehab- og korttidsopphold for alvorlig syke og døende kan strekke seg over mange uker og gir da et feilaktig gjennomsnittsbilde av situasjonen som ønskes målt.

Det presiseres at dette er en rangering, ikke er kvalitetsvurdering.

I årsmelding 2014 er det gitt følgende innspill til videre planlegging:

Det har vært 13 nødvendige tiltak jfr Årsmelding 2013 for utvikling av virksomhet pleie – og omsorg, men ved at Sollia Sykeavdeling 2 ble nedlagt fra 01.01.15 må hovedmålet være å få avdelingen opp å gå igjen Det er ikke noe pr dato som tilsier at vi vil klare å komme ned på et nivå hvor det ikke er behov for disse langtidsplassene.

Det er behov for å «gjenåpne» en aktiv rehab avdeling, som kan ta imot pasienter som trenger avlastning- eller korttidsopphold og rehabilitering etter sykehusopphold.

Endringer og nye tiltak

KAD plassene ved Helsehuset går inn i rammen fra 2016 og antall USK senger er redusert. Tilbudet i Spania er lagt ned og bygningen er utleid. Det kjøpes et døgntilbud for en bruker i annen kommune og det er opparbeidet et tilbud for ung beboer i trygdebolig. Renhold ved Sollia er redusert med 0,5 årsverk. Og det innføres bærbart rapporterings system i hjemmebaserte tjenester fra høsten 2015.

Tiltakene i økonomiplan gjenspeiler hva årsmelding 2014 og budsjettkommentarene for budsjett 2015 sier. Sykeavdeling 2 ble tatt i bruk allerede fra april 2015 grunnet de konsekvensene som nedleggelsen førte til. Dette er det viktigste tiltak som må på plass før andre tiltak vurderes.

Nedskjæringen i 2014 på 0,6 årsverk som gjør at det ikke skal leies inn ved første fraværsdag pr uke på avdelingene. Dette er vanskelig å få til da pleietyngden er stor. Redusert innleie på dagtid har gitt konsekvenser for kvaliteten på tjenestetilbudet, samtidig som belastningen på personalet har økt. I perioder har det ikke vært mulig å redusere slik budsjettet tilsier. I hjemmesykepleien ble reduksjon tatt av ekstravaktbudsjettet. Det vil si at hjemmesykepleien ikke leier inn ved første fraværsdag og det er ikke ekstraressurser til innleie ved økte oppgaver. Dette gir en sårbar situasjon.

Ved sykeavdeling 3 er bemanningen 2 på vakt hver dag på 8 pasienter. Avdelingen er avhengig av å ha lærling eller en på tiltak inne til en hver tid for å kunne gi pasientene et godt nok tilbud. Dette har gitt konsekvenser for kvaliteten på daglig stell, omsorg og aktivisering av de beboerne som er berørt samtidig som slitasjen på personalet har økt.

Antall timer med sykehjemslege er lavt i forhold til antall sykehjemspasienter pr uke og oppgaveforskyvninger i forhold til samhandlingsreformen krever mer tilstedeværende sykehjemslege.

Midler til inventar og utstyr er for lavt budsjettert. Mye av utstyret som er i daglig drift er gammelt og utskifting må påregnes. Flere personløftere og senger må skiftes ut da de er utslitt. Antall takheiser bør utvides da disse er langt lettere å manøvrere for pleiepersonalet.

PLAN, LANDBRUK OG TEKNIKK

Status

Tidligere vedlikeholdsplaner for den kommunale bygningsmassen og for de kommunale veger viser et samlet merbehov på minst 2 millioner i forhold til 2015-budsjettet. Virksomheten arbeider nå med full oppdatering av vedlikeholdsplanene for å ha best mulig grunnlag for 2016-budsjettet.

Fra Kommunebarometeret

Miljø og ressurser.

Teller kun 2,5 % av det samlede barometeret. Totalt er området grønt og nasjonal plassering 91. Særsilt bra er *Leke- og rekreasjonsareal i tettsted*. Mindre bra er *Utgifter til vedlikehold pr. kvadratmeter bygg*, og *Turstier og løyper tilrettelagt for sommerbruk*.

Saksbehandling.

Teller kun 2,5 % av det samlede barometeret. Totalt er området grønt og nasjonal plassering 59. Kommunen er nest best i Østfold og virksomheten vil tilstrebe å opprettholde denne gode plasseringen vedrørende saksbehandlingstid knyttet til tekniske tjenester.

Vann, avløp og renovasjon.

Teller kun 2,5 % av det samlede barometeret. Totalt er området grønt og nasjonal plassering 71. Kommunen scorer særlig lavt på *Andel fornyet vannledningsnett siste tre år*.

Endringer og nye tiltak

Virksomheten har et meget omfattende arbeidsfelt som stadig øker i omfang, t.eks utvidelse av kommunal bygningsmasse og uteanlegg (i 2014 utbygging av Kirkelund skole, gjeninnkjøp av Borgund og utvidelse i Vestgårdveien) uten noen økning av vaktmester- eller renholdsressurser. ASVO's utegruppe opphørte også i 2014. Grunnet kommunens økonomiske situasjon anser virksomhetsleder det urealistisk å få noen økte personellressurser, men er opptatt av at alle gjenværende stillingshjemler nå til en hver tid er besatt, og at sjukefraværet fortsatt blir lavest mulig. I 2014 ble en ingeniørstilling redusert til 60 %. I 2015 er 0,6 årsverk kuttet i virksomhetens administrasjon.

I 2014 ble renholdsplaner for de kommunale bygninger utarbeidet og nye renholdsrutiner innført, i første omgang på Kirkelund skole. Renholdsarbeidet ble her betydelig effektivisert slik at utvidet areal på ca. 1000 m² nå blir rengjort uten noen utvidelse av personalet. I 2015 er, på bakgrunn av utarbeidet renholdsplan, renholdsressurser fra Solheimtunet overført til Borgund. Arbeidet med å ytterligere effektivisere renholdsarbeidet i de kommunale bygg vil fortsette i løpet av 2015.

Til tross for redusert bemanning utfører virksomhetens ansatte fortsatt et solid og godt renholds- og vedlikeholdsarbeid, både innvendig og utvendig og det nedlegges betydelige ressurser for å holde best mulig standard på uteanlegg/parkanlegg. Plan, landbruk og teknikk vil, i hele virksomheten, tilstrebe å videreføre gode tjenestetilbud også i 2016.

KONSEKVENSJUSTERT DRIFTSBUDSJETT

Konsekvensjustert driftsbudsjett

| | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 |
|---|--------------|--------------|--------------|--------------|
| SENTRALADMINISTRASJON | | | | |
| Ansvar 10000:10120, 10310 | | | | |
| Utgifter | | | | |
| 10310 Akuttberedskap overført Helsehuset | -80 | -80 | -80 | -80 |
| Effektivisering av IKS'er | | -200 | -300 | -500 |
| Effekt av lavere pensjonskostnader | -5200 | -4800 | -4200 | -4200 |
| | | | | |
| Sum utg konsekvensj. SENTRALADM | -5280 | -5080 | -4580 | -4780 |
| Inntekter | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| Sum innt konsekvensj. SENTRALADM | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | | | | |
| INNBYGGERSERVICE | | | | |
| Ansvar 10200:10530, 21020, 35000:35100 | | | | |
| Utgifter | | | | |
| Økning sosialhjelp | 350 | 350 | 350 | 350 |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| Sum utg konsekvensj. INNBYGGERSERVICE | 350 | 350 | 350 | 350 |
| Inntekter | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| Sum innt konsekvensj. INNBYGGERSERVICE | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | | | | |
| OPPVEKST | | | | |
| Ansvar 21000, 21010, 22000, 22010, 23000:23040, 35200:35300 | | | | |
| Utgifter | | | | |
| Oppvekstsjef | 930 | 930 | 930 | 930 |
| Styrking lærertetthet 1. - 4. trinn | 380 | 380 | 380 | 380 |
| Psykolog | 660 | 660 | 660 | 660 |
| Barnevern gjennomgang/effektivisering | -750 | -1250 | -1750 | -2250 |
| Kontorfunksjon - effektivisering | -150 | -150 | -150 | -150 |
| | | | | |
| Sum utg konsekvensj. OPPVEKST | 1070 | 570 | 70 | -430 |
| Inntekter | | | | |
| 22xxx | | | | |
| Statstilskudd styrking lærertetthet | -380 | -380 | -380 | -380 |
| Tilskudd psykolog | -510 | -410 | -310 | -210 |

| | | | | |
|--|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Barnehager - nye regler for foreldrebetaling | 400 | 400 | 400 | 400 |
| | | | | |
| Sum innt konsekvensj OPPVEKST | -490 | -390 | -290 | -190 |
| | | | | |
| PLEIE- OG OMSORG | | | | |
| Ansvar 34000:34330 | | | | |
| | | | | |
| Opphør av ULOBA | -630 | -630 | -630 | -630 |
| Effektivisering renhold | -250 | -250 | -250 | -250 |
| Kjøp fra annen institusjon | 1 350 | 1 350 | 1 350 | 1 350 |
| Opphør av tilbudet i Spania | -480 | -480 | -480 | -480 |
| Tilbud til ung beboer | 720 | 720 | 720 | 720 |
| Reduksjon av utg Helsehuset | -100 | -100 | -100 | -100 |
| Drift av rapprteringsyst hjemmesykepl | 30 | 30 | 30 | 30 |
| | | | | |
| Sum utg konsekvensj. PLEIE/OMSORG | 640 | 640 | 640 | 640 |
| Inntekter | | | | |
| | | | | |
| Salg av plass dagtilbud | -108 | -108 | -108 | -108 |
| Opphør av tilskudd fra staten (dagtilbud) | 75 | 75 | 75 | 75 |
| Inntekt bruker annen kommune | -134 | -134 | -134 | -134 |
| | | | | |
| Sum innt konsekvensj PLEIE/OMSORG | -167 | -167 | -167 | -167 |
| | | | | |
| NÆRING OG TEKNIKK | | | | |
| Ansvar 46000:46590 | | | | |
| Utgifter | | | | |
| Effektivisering renhold | -300 | -300 | -300 | -300 |
| 46340 Felles brannvesen helårsvirkning | 250 | 250 | 250 | 250 |
| 46200 Glommaprosjekt - avslutning | -100 | -100 | -100 | -100 |
| 46510/46550 Økte festeavgifter | 110 | 110 | 110 | 110 |
| | | | | |
| Sum utg konsekvensjustert PLT | -40 | -40 | -40 | -40 |
| Inntekter | | | | |
| | | | | |
| | | | | |
| Sum innt konsekvensj PLT | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | | | | |
| SUM KONSEKVENJUSTERT UTG | -3260 | -3560 | -3560 | -4260 |
| | | | | |
| SUM KONSEKVENJUSTERT INNT | -657 | -557 | -457 | -357 |

Kommentarer til de enkelte tiltak:

SENTRALADMINISTRASJONEN

Akuttberedskap overført Helsehuset. Tiltaket blir noe rimeligere ved å samle det på legevakta.

Effektivisering av IKS'er. Arbeidet er igangsatt for følgende IKS: Indre Østfold Data, Indre Østfold Kommunerevisjon, Indre Østfold Kontrollutvalgssekretariat, Mortenstua skole og avlastningshjemmet på Brennemoen. Hvor stor effektiviseringsgevinsten eventuelt vil bli er usikkert og det er satt inn en forsiktig sum i år 2017 og noe økning i perioden.

Effekten av lavere pensjonskostnader er samlet under sentraladministrasjonen for oversiktens skyld. Denne effekten skal fordeles på alle virksomheter i budsjettet etter lønnsandel. Det er budsjettetert med noe økning av pensjonsutgiftene i perioden.

INNBYGGERSERVICE

Sosialhjelpsutgiftene er økende. Det er lagt inn en forsiktig økning og at denne holder seg på samme nivå i perioden.

OPPVEKST

Fra 2016 er det full effekt av oppvekstsjef. Stillingen ligger ikke inne i grunnlaget som er opprinnelig budsjett 2015.

Styrking av lærertetthet 1. – 4. trinn. Kommunen har fått statlig tilskudd til en slik styrking da kommunen ligger lavt på lærertetthet.

Kommunen har fått tilsagn fra Helsedirektoratet om støtte til å opprette psykologstilling. Det gis tilskudd på 510.000 kr første året og som trappes ned til 0 i løpet av perioden – se egen linje under inntekt. Helsedirektoratet har sagt følgende om hva stillingen skal gå til:

- Psykologtilbudet skal forankres i helse- og omsorgstjenesten – bidra til å styrke kommunens samlede innsats på rus- og psykisk helsefeltet
- Særlig styrke det helsefremmende og forebyggende arbeidet, både på individ,- gruppe og samfunnsnivå
- Spenn i bruk av psykologens kompetanse – klinisk, veiledning og systemarbeid
- Gratis tilbud uten henvisning – lett tilgjengelighet
- Psykologen skal inngå i flerfaglig og tverrsektorielt samarbeid
- Oppfordrer til interkommunalt samarbeid der det er hensiktsmessig
- Lokal tilpasning av psykologtilbudet

Barnevernet har de senere årene hatt en kraftig vekst i utgiftene. Det foreslås en gjennomgang av avdelingen med ekstern konsulent. Økonomiplanen legger også opp til en styrking av forebyggende tiltak. Med disse tiltakene forventes det en gradvis reduksjon i utgiftene til barneverntiltak og dreining av aktiviteten mot forebyggende arbeid.

Det er satt i gang en gjennomgang av virksomhet Oppvekst. Det forventes en effektivisering av kontortjenestene tilsvarende 30% stilling.

I revidert nasjonalbudsjett er rammetilskuddet økt som følge av nye regler for foreldrebetaling i barnehager. Disse trer i kraft fra sommeren 2015. Det er lagt inn en anslått reduksjon i foreldrebetalingen med 400.000 kr per år.

PLEIE- OG OMSORG

Kjøp av tjeneste som brukerstyrt personlig assistent opphører.

Effektivisering av renhold på Sollia tilsvarende 0,5 årsverk.

Kommunen har inngått avtale om kjøp av helsetjeneste i annen kommune. Jfr egen sak i 2015.

Sykehjemsplass i Spania opphørte i 2015. Kommunen er fortsatt deleier i sykehjemmet. Det ligger nå an til at det kan leies ut til samme formål og leieinntektene vil dekke driftsutgiftene på stedet.

Ressursøkning i hjemmebasert omsorg i forhold til ressurskrevende bruker.

Driften på Helsehuset er blitt redusert i 2015 som følge av at kommunene ikke bruker alle plassene. Posten for kjøp av plasser på Helsehuset er redusert.

Rapporteringssystem i hjemmesykepleien gjelder bærbare enheter til å ha med seg ut i hjemmene. De har da nødvendig dokumentasjon tilgjengelig til en hver tid.

Kommunen selger tilbud på dagsenteret til en bruker fra en annen kommune.

Staten har bevilget øremerket tilskudd gjennom flere år til utvikling av dagtilbud for demente. Tilskuddet bortfaller.

Inntekt fra bruker annen kommune er en kombinasjon av egenbetaling og statstilskudd ressurskrevende brukere.

NÆRING OG TEKNIKK

Effektivisering av renhold i kommunale bygge tilsvarende 0,6 årsverk.

Helårseffekt av felles interkommunalt brannvesen. 250.000 kr ligger inne i budsjett 2015 og går til å kjøpe brannsjef-tjeneste siden felles brannvesen ble utsatt til 2016.

Glommaprosjektet er ferdig og kommunens tilskudd opphører.

Festeavtalene med Opplysningsvesenets fond er fonyet og det medfører en stor økning av festeavgiften.

Hovedoversikt konsekvensjustert økonomiplan

| | Budsjett 2015 | Økoplan 2016 | Økoplan 2017 | Økoplan 2018 | Økoplan 2019 |
|--------------------------------|------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| Sum driftsutgifter | 252 557 | 249 297 | 248 997 | 248 997 | 248 297 |
| Sum driftsinntekter | -50 943 | -51 600 | -51 500 | -51 400 | -51 300 |
| Netto driftsutgifter | 201 614 | 197 697 | 197 497 | 197 597 | 196 997 |
| Skatteinntekter | -90 996 | -91 450 | -91 450 | -91 450 | -91 450 |
| Rammetilskudd | -111 826 | -112 550 | -112 510 | -112 470 | -112 430 |
| Div. statlige tilskudd | -4 300 | -4 300 | -4 300 | -4 300 | -4 300 |
| Brutto driftsresultat | -5 508 | -10 603 | -10 763 | -10 623 | -11 183 |
| Netto renteutgifter | 27 | 218 | 728 | 1 158 | 1 242 |
| Netto avdragsutgifter | 5 112 | 5 495 | 6 545 | 7 487 | 7 762 |
| Netto driftsresultat | -369 | -4 890 | -3 490 | -1 978 | -2 179 |
| Brukt slik: | | | | | |
| Avsetning til fond | 120 | 156 | 4 256 | 2 394 | 2 595 |
| Overført til kapbudsj | 945 | 945 | 945 | 945 | 945 |
| Bruk av fond | -696 | -696 | -696 | -696 | -696 |
| Resultat driftsbudsjett | 0 | -4 485 | 1 015 | 665 | 665 |

ØKONOMISK HANDLEFRIHET

Som hovedoversikten viser ville ikke kommunen hatt midler til å videreføre dagens drift om pensjonsutgiftene ikke hadde blitt redusert med 4,0 – 5,2 mill. kr. Nto driftsresultat viser at «overskuddet» blir spist opp i perioden av nye driftsutgifter på tross av at det er lagt inn betydelig effektiviseringsgevinst.

Denne situasjonen forsterkes også at av rammetilskuddet reduseres som følge av lavere forventet folketallsvekst.

Hovedårsaken til at det er et handlingsrom i 2016 og ikke de senere årene i perioden er først og fremst at rente- og avdragsbelasningen som følge av store låneopptak gjør seg gjeldende fra 2017.

NYE TILTAK I ØKONOMIPLANEN

Driftstiltak

| Pri | Driftstiltak | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | Ikke funnet plass til |
|-----|--|--------------|--------------|--------------|--------------|-----------------------|
| | 1 SENTRALADMINISTRASJON | | | | | |
| | Sum konsekvensjustert budsjett | -5280 | -5080 | -4580 | -4780 | |
| 1 | Eiendomsskatt i hele kommunen | 700 | 300 | | | |
| 2 | | | | | | |
| | Kirken | | | | | |
| 1 | | | | | | |
| 2 | | | | | | |
| 3 | | | | | | |
| 4 | | | | | | |
| | Sum utgifter Sentraladministrasjon | -4580 | -4780 | -4580 | -4780 | |
| | Sum konsekvensjustert budsjett | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| 1 | Eiendomsskatt i hele kommunen | | -5 000 | -5 000 | -5 000 | |
| | | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| | Sum inntekter Sentraladministrasjon | 0 | -5000 | -5000 | -5000 | |
| | 2 INNBYGGERSERVICE | | | | | |
| | Sum konsekvensjustert budsjett | 350 | 350 | 350 | 350 | |
| 1 | 10400 Meråpent bibliotek | | | | | 400 |
| 2 | 10400 Arrangementer/møterom | 150 | | | | |
| 3 | 10500 Bygdebokforfatter 75% | 300 | 600 | 600 | 600 | |
| 4 | | | | | | |
| | Sum utgifter Innbyggerservice | 800 | 950 | 950 | 950 | |
| | Sum konsekvensjustert budsjett | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| 1 | Tilskudd bygdebokforfatter | -200 | -400 | -400 | -400 | |
| | | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| | Sum inntekter Innbyggerservice | -200 | -400 | -400 | -400 | |
| | 3 OPPVEKST | | | | | |
| | Sum konsekvensjustert budsjett | 1070 | 570 | 70 | -430 | |
| 1 | Økt stilling helsesøster (0,3 st) | 200 | 200 | 200 | 200 | |
| 2 | Tidlig innsatsteam (1/2 stilling) | 325 | 325 | 325 | 325 | |
| 3 | Lærerstillinger Kirkelund | 650 | 650 | 1300 | 1300 | |
| 4 | Spes.ped. stilling barnehager (100%) | 650 | 650 | 650 | 650 | |
| | Sum utgifter Oppvekst | 2895 | 2395 | 2545 | 2045 | |
| | Sum konsekvensjustert budsjett | -490 | -390 | -290 | -190 | |
| 1 | | | | | | |

| | | | | | | |
|---|---|--------------|--------------|--------------|--------------|-----|
| 2 | | | | | | |
| 3 | | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| | Sum inntekter Oppvekst | -490 | -390 | -290 | -190 | |
| | | | | | | |
| | | | | | | |
| | 31 PLEIE- OG OMSORG | | | | | |
| | Sum konsekvensjustert budsjett | 640 | 640 | 640 | 640 | |
| 1 | 34100 Drift av sykeavdeling 2 | 2900 | 2900 | 2900 | 2900 | |
| 2 | 341...Sykehjemslege 30% økning | 250 | 250 | 250 | 250 | |
| 3 | 34100/34110/ 34200 0,6 årsverk | | | | | 300 |
| 4 | 34200 Ekstra ressurs hjemmesykepl | | | | | 150 |
| 5 | 34120 Utskifting av oppvask maskin kj | 50 | | | | |
| 6 | 341....Utskifting av med.teknisk utstyr | 200 | 200 | 200 | 200 | |
| 7 | 34110 1 årsverk tilbake | | | | | 490 |
| | | | | | | |
| | Sum utgifter Pleie/omsorg | 4040 | 3990 | 3990 | 3990 | |
| | | | | | | |
| | Sum konsekvensjustert budsjett | -167 | -167 | -167 | -167 | |
| | | | | | | |
| 1 | Inntekter fra 6 pasienter | -840 | -840 | -840 | -840 | |
| 2 | Salg av plasser ved sykehjemmet | -1 000 | -1 000 | -1 000 | -1 000 | |
| 3 | | | | | | |
| 4 | | | | | | |
| | | | | | | |
| | Sum inntekter Pleie/omsorg | -2007 | -2007 | -2007 | -2007 | |
| | | | | | | |
| | | | | | | |
| | 4x PLAN, LANDBRUK OG TEKNIKK | | | | | |
| | Sum konsekvensjustert budsjett | -40 | -40 | -40 | -40 | |
| 1 | Kart og geodatasamarbeid med Askim | 525 | 525 | 525 | 525 | |
| 2 | Opphør av nåværende kartløsning | -375 | -375 | -375 | -375 | |
| 3 | | | | | | |
| 4 | | | | | | |
| 5 | | | | | | |
| | | | | | | |
| | Sum utgifter PLT | 110 | 110 | 110 | 110 | |
| 1 | | | | | | |
| 2 | | | | | | |
| 3 | | | | | | |
| | Sum inntekter PLT | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| | | | | | | |
| | SUM UTGIFTER | 3265 | 2665 | 3015 | 2315 | |
| | SUM INNTEKTER | -2697 | -7797 | -7697 | -7597 | |
| | netto utgift nye driftstiltak | 568 | -5132 | -4682 | -5282 | |

Kommentarer til de enkelte driftstiltak:

SENTRALADMINISTRASJONEN

I økonomiplanen er det foreslått innført eiendomsskatt fra 2017 med 3,5 promille. Det gir en anslått inntekt på 5 mill kr per år. Innføring av eiendomsskatt har også en utgiftsside til innkjøp av programvare og til taksering av eiendommer. Det er anslått en utgift på 1 mill kr fordelt på 2016 og 2017.

INNBYGGERSERVICE

Biblioteket ønsker seg større plass og har budsjettet med opprustning av en rom i samme etasje til bokkafe, teaterforestillinger for barn og til bruk for bla lag og foreninger.

De har også ønsket å investere i elektronisk løsning for å ha biblioteket åpent selv om det ikke er bemanning til stede. Dette er satt på vent i økonomiplanen.

Bygdebokkomiteen har bedt om at det ansettes bygdebokforfatter i 75% stilling. For å få ferdig alle bygdebøkene anslår de en periode på 8 år. Det er tatt inn som en forutsetning for ansettelse av det gis støtte fra ulike hold tilsvarende 2/3 av utgiften. Bygdebokforfatter er lagt inn fra høsten 2016.

OPPVEKST

Det er lagt inn en styrking av helsesøstertjenesten med 30% stillingsressurs. Dette er også en prioritering i rammetilskuddet.

For å følge opp konklusjonene fra Skiptvet 2020 om tidlig innsats foreslås det en ny ½ stilling fra 2016. Den skal samarbeide med eksisterende tjenesteapparat og koordinere ressurser og tiltak rundt barn og familier hvor det er behov for å sette inn tiltak tidlig. Sees også i sammenheng med styrking av helsestasjonstjenesten.

Kirkelund skole har redusert antall lærerstillinger de senere årene som følge av innsparinger. Det legges tilbake 1 årsverk fra 2016 og 1 årsverk til fra 2018.

Barnehagene har fått en økning av barn med behov for spesialpedagogiske tiltak. Det foreslås en stilling for spesialpedagog for å møte disse behovene.

PLEIE- OG OMSORG

I budsjettet for 2015 ble antall sykehjemsplasser redusert med 6 (sykeavdeling 2). Avdelingen er per dags dato i drift igjen som følge av ekstra bevilging og interne omprioriteringer. Ut fra dagens situasjon/behov foreslås det at pleie- og omsorg tilføres ressurser for at antall sykehjemsplasser opprettholdes på tidligere nivå, men det er lagt inn forutsetning med at det skal selges plasser tilsvarende 1 mill kr (1 ¼ plass).

I forbindelse med styrking av årets budsjett ble det vedtatt å gjennomføre en kartlegging av virksomheten med ekstern konsulent. Denne gjennomgangen er ikke klar til behandlingen av økonomiplanen. Det foreslås at konsulentgjennomgangen er starten på en revidering av virksomhetsplanen med mål om å legge denne fram for politisk behandling sammen med

budsjettet for 2016. Konklusjonene kartleggingen og revisjon av planen må være med i grunnlaget for budsjettarbeidet.

Kommunen har lav legedekning på sykehjemmet og det foreslås en økning av sykehjemslege med 30% stilling til 43% stilling.

Postene til inventar og utstyr har blitt beskåret de senere årene og det er tatt inn utskifting av oppvaskmaskinen på kjøkkenet i 2016 samt en generell styrking av postene til medisinsk teknisk utstyr.

Tiltak det ikke er funnet plass til:

Økning med 0,6 årsverk for å kunne sette inn vikar fra første dag med fravær.

En generell styrking av hjemmesykepleien med med 150 000 kr. til innleie ved behov.

PLAN, LANDBRUK OG TEKNIKK

Behovet for å dekke alle lovpålagte oppgaver innenfor kart- og geodatatjenester er beregnet til 0,6 årsverk. I budsjettene for de siste år har vi hatt inne ca. 0,5 årsverk, men brukt langt mindre lønnsutgifter enn budsjettet på dette ansvarsområdet. Grunnet for lite ressursbruk over lengre tid har vi kommet klart på etterskudd med mange pålagte oppgaver etter Matrikkelloven, og også på etterskudd med å ha oppdatert kartverk. Etter en samlet vurdering har vi kommet til at den beste løsning er å kjøpe alle kart- og datatjenestene av Askim kommune.

Investerings tiltak

| Pri | Investeringer | Budsjettert investering | | | | | Tilskudd/refusjon | | | | Salgsinntekter/fond | | | | Lån | | | |
|-----|--|-------------------------|---------------|---------------|----------|------------|-------------------|--------------|----------|----------|---------------------|----------|----------|---------------|---------------|---------------|----------|----------|
| | | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | Sener | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 |
| | SENTRALADMINISTRASJON | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 1 | Kommunehuset | 3 500 | | | | | | | | | | | | 3 500 | | | | |
| 2 | Kirkegård | 1 000 | 2 200 | 1 000 | | | | | | | | | | 1 000 | 2 200 | 1 000 | | |
| | Sum Sentraladministrasjon | 4 500 | 2 200 | 1 000 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 500 | 2 200 | 1 000 | 0 | 0 |
| | INNBYGGERSERVICE | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | Sum innbyggerservice | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | OPPVEKST | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 1 | Kirkelund skole flatskolen | 5 000 | 20 000 | 10 000 | | | | | | | | | | 5 000 | 20 000 | 10 000 | | |
| 2 | Smartboard skolene | 800 | | | | | | | | | | | | 800 | | | | |
| | Sum Oppvekst | 5 800 | 20 000 | 10 000 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 800 | 20 000 | 10 000 | 0 | 0 |
| | PLEIE OG OMSORG | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 1 | 31120 Bygg av 2 shj. plasser | | 4500 | | | | | 2475 | | | | | | | 2 025 | | | |
| 2 | 31200 Bygg av carporter hjspl | 530 | | | | | | | | | | 30 | | 500 | | | | |
| 3 | Carport dagsenteret | 230 | | | | | | | | | | 230 | | | | | | |
| 4 | 31250 Fellesareal serv Carport brukere | | 4500 | | | 225 | | 2025 | | | | | | 2 475 | | | | |
| | Sum Pleie- og omsorg | 760 | 9 000 | 0 | 0 | 225 | 0 | 4 500 | 0 | 0 | 260 | 0 | 0 | 500 | 4 500 | 0 | 0 | 0 |
| | PLAN, LANDBRUK, TEKNIKK | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 1 | Utbedre vannledningsnettet (omlegging/trykkforsterking) | 3 000 | | | | | | | | | | | | 3 000 | | | | |
| 2 | Nytt tak Sollia | 750 | | | | | | | | | | | | 750 | | | | |
| 3 | Trygdebolig 2, div. utbedringer | 750 | | | | | | | | | | | | 750 | | | | |
| 4 | Utbygging boligområder | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | Sum PLT | 4 500 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 500 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | STARTLÅN | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | Betalte avdrag | 0 | 0 | 0 | 0 | | | | | | | | | | | | | |
| | Mottatte avdrag | 0 | 0 | 0 | 0 | | | | | | | | | | | | | |
| | Sum etableringslån | 0 | 0 | 0 | 0 | | | | | | | | | | | | | |
| | SUM INVESTERINGER | 15 560 | 31 200 | 11 000 | 0 | 225 | 0 | 4 500 | 0 | 0 | 260 | 0 | 0 | 15 300 | 26 700 | 11 000 | 0 | 0 |

Kommentarer til de enkelte investeringstiltak:

SENTRALADMINISTRASJONEN

Kommunehuset

Det er lagt inn midler til rehabilitering av kommunehuset. Svært lite er gjort med dette bygget siden det ble bygd. Det er behov for bla varmegjenvinningsbasert ventilasjonsanlegg, etterisolering, nye vinduer, nye dører, div VVS/elektro og data/telefonarbeider samt div byggtekniske arbeider.

Utvidelse kirkegård

Arbeidet med opparbeidelse av ny kirkegård har stoppet opp. Området er ferdig regulert, men det må utarbeides en framdriftsplan og kostnadsoversikt. I økonomiplanen er det som et anslag lagt inn investering på 4,2 mill kr til opparbeidelsen. I tillegg står det 400.000 kr på fond til formålet.

OPPVEKST

Ny fløy på Kirkelund

Det er lagt inn midler til bygging av ny fløy på Kirkelund til erstatning for flatskolen. Byggestart kan tidligst skje fra høsten 2016.

Smartboardtavler

Innkjøp av Smartboards til begge skolene i de klasserom som ikke har det fra før.

Totalt er det behov for 10 stk(Kirkelund) og xx(Vestgård). Smartboard koster ca kr 28.000 kr per stk.

PLEIE- OG OMSORG

Sollia institusjon 3,4,5 – 2 plasser

Det er i perioder behov for skjerming av demente. Ved å bygge to leiligheter i tilknytning til omsorg vil dette være mulig. Arealene i dag er for små til at skjerming kan gjennomføres på en god måte. Det er ikke lagt inn økt bemanning til boligene. Dette vil være et tema i revidert virksomhetsplan.

Carport hjemmesykepleien og psykiatrien

Det er behov for å sette opp carport for bilene som hjemmesykepleien og psykiatrien disponerer. Disse foreslås bygget ved hjemmesykepleiens inngang bak Sollia. Det medfører også noe spregningsarbeid – derfor relativt høy kostnad.

Det er også behov for carport til bilene på dagsenteret. Denne bygges utenfor dagsenteret og må tilpasses at det er en minibuss. Det er lagt opp til å bygge for 3 biler.

Det har også kommet ønske om carport til beboere i trygdeboligene. Dette er foreløpig ikke tatt inn i økonomiplanen.

Fellesareal serviceleiligheter

Det foreslås å utvide serviceleilighetene med et fellesareal – ett for hver etasje. Beløpet er anslått ut fra antall m². Hvordan løsningen vil bli må utarbeides i samråd med arkitekt.

NÆRING OG TEKNIKK

Trykkforsterkning vannledningsnett

I budsjettet for 2015 ligger det inne bygging av nytt vannbasseng/økning av kapasiteten på vanntårnet. Det er også behov for å trykkforsterke vannledningsnett i Meieribyen. Anslått kostnad er 3 mill kr.

Nytt tak Sollia

Det er lagt inn midler til å legge nytt tak på den eldste delen av Sollia (Sykehjem 2 og 3)

Utbedring trygdeboliger

Det legges inn en sum til rehabilitering av trygdeboliger. Noen leiligheter er pusset opp, men det gjenstår flere som må rehabiliteres etter hvert som de blir ledige. Videre er det også behov

for utvendig vedlikehold og summen er ikke tilstrekkelig til full oppgradering av boligmassen.

Gang- og sykkelvei langs fv 115

Det er ikke tatt inn tall for bygging av gang- og sykkelvei langs fv 115. Det jobbes med en samlet oversikt over kostnader, regulering, framdrift og finansiering. Det er blant annet tatt kontakt med fylkeskommunen om støtte til prosjektet. Kommunen vil selv med støtte, få en egenandel som må finansieres. Finansieringen må også sees i sammenheng med økt eiendomsskatt fra Vamma når utbyggingen der er ferdig. Prosjektet må tas inn i økonomiplanen fra neste år når det foreligger en mer helhetlig oversikt.

Utbygging av boligområder i Meieribyen

Det er heller ikke tatt inn utvikling av nye boligområder i sentrum. Kommunen har i 2015 kjøpt nye areal for boligbygging. Det må utarbeides en plan for utvikling av disse med kostnadsberegning. Kommunen setter av inntekter fra salg av boligområder på ubundet investeringsfond. Disse midlene er tiltenkt opparbeidelse av nye boligområder. Fondet er i dag på 5,5 mill. kr.

ENDELIG BUDSJETTOVERSIKT

HOVEDOVERSIKT DRIFT - FASTE PRISER

| | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 |
|--|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| INNT OG UTG PR HKAP | | | | | |
| A. DRIFTSUTGIFTER | | | | | |
| 1.1 Sentraladministrasjon | 24 984 | 20 404 | 20 204 | 20 404 | 20 204 |
| 1.2 Innbyggjerservice | 13 252 | 14 052 | 14 202 | 14 202 | 14 202 |
| 1,3 Oppvekst | 106 788 | 109 683 | 109 183 | 109 333 | 108 833 |
| 1.4 Pleie- og omsorg | 68 187 | 72 227 | 72 177 | 72 177 | 72 177 |
| 1.5 Næring og teknikk | 35 502 | 35 612 | 35 612 | 35 612 | 35 612 |
| 1.99 Budsjettreserve | 3 844 | 3 844 | 3 844 | 3 844 | 3 844 |
| SUM A DRIFTUTGIFTER 1.1 - 1.4 | 252 557 | 255 822 | 255 222 | 255 572 | 254 872 |
| B. DRIFTSINNTEKTER | | | | | |
| 1.1 Sentraladministrasjon | -1 048 | -1 048 | -6 048 | -6 048 | -6 048 |
| 1,2 Innbyggjerservice | -1 133 | -1 333 | -1 533 | -1 533 | -1 533 |
| 1.3 Oppvekst | -21 205 | -21 695 | -21 595 | -21 495 | -21 395 |
| 1.4 Pleie- og omsorg | -10 988 | -12 995 | -12 995 | -12 995 | -12 995 |
| 1.5 Næring og teknikk | -16 569 | -16 569 | -16 569 | -16 569 | -16 569 |
| SUM B DRIFTSINNTEKTER 1.1 -1.4 | -50 943 | -53 640 | -58 740 | -58 640 | -58 540 |
| C. NETTOUTGIFT 1.1 -1.4 | 201 614 | 202 182 | 196 482 | 196 932 | 196 332 |
| D. SKATTER MV | | | | | |
| Skatt på inntekt og formue | -76 996 | -77 450 | -77 450 | -77 450 | -77 450 |
| Eiendomsskatt | -14 000 | -14 000 | -14 000 | -14 000 | -14 000 |
| SUM D. NETTO SKATTER MV | -90 996 | -91 450 | -91 450 | -91 450 | -91 450 |
| E. Tilskudd fra staten | -4 300 | -4 300 | -4 300 | -4 300 | -4 300 |
| F. Rammetilskudd | -111 826 | -112 550 | -112 510 | -112 470 | -112 430 |
| G. SUM DR.INNT. 1.1 - 1.4 (Sum B) | -50 943 | -53 640 | -58 740 | -58 640 | -58 540 |
| I. SUM DRIFTSINNT (D+E+F+G) | -258 065 | -261 940 | -267 000 | -266 860 | -266 720 |
| J. SUM DRIFTSUTGIFTER (Sum A) | 252 557 | 255 822 | 255 222 | 255 572 | 254 872 |
| K. BRUTTO DRIFTSRESULTAT | -5 508 | -6 118 | -11 778 | -11 288 | -11 848 |
| L. Netto renteutgifter | 27 | 218 | 728 | 1 158 | 1 242 |
| M. Netto gjeldsavdrag | 5 112 | 5 495 | 6 545 | 7 487 | 7 762 |
| N. NETTO DRIFTSRESULTAT | -369 | -405 | -4 505 | -2 643 | -2 844 |
| BRUKT SLIK: | | | | | |
| P. Overført kapitalbudsjett | 945 | 945 | 945 | 945 | 945 |
| Avsetninger til fond | 120 | 156 | 4 256 | 2 394 | 2 595 |
| Bruk av fond | -696 | -696 | -696 | -696 | -696 |
| Q. UDISP/UIINDEKKET DRIFTSRES | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Effektivisering (- er reduksjon) | | 0 | 0 | 0 | 0 |
| BALANSE ØKONOMIPLAN | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

HOVEDOVERSIKT KAPTAL – FASTE PRISER

HOVEDOVERSIKT KAPTAL - FASTE PRISER

| INNT OG UTG PR HKAP | 2016 | 2017 | 208 | 2019 |
|-----------------------------------|--------------|--------------|--------------|----------|
| A. INVESTERINGSUTGIFTER | | | | |
| 1 Sentraladministrasjonen | 4 500 | 2 200 | 1 000 | 0 |
| 2 Innbyggerservice | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 3 Oppvekst | 5 800 | 20 000 | 10 000 | 0 |
| 4 Pleie- og omsorg | 760 | 9 000 | 0 | 0 |
| 5 Næring og teknikk | 4 500 | 0 | 0 | 0 |
| 9 Etableringslån | 0 | 0 | 0 | 0 |
| SUM A INVEST UTG 0.1 - 0.4 | 15560 | 31200 | 11000 | 0 |
| B. Utlån, aksjekjøp mv | | | | |
| C. Diverse utg | 0 | 0 | 0 | 0 |
| D. Avsetninger | 0 | 0 | 0 | 0 |
| E. SUM FINANSIERINGSBEHOV | 15560 | 31200 | 11000 | 0 |
| FINANSIERING: | | | | |
| Fremmedkapital | 0 | 0 | 0 | 0 |
| F. Bruk av lån | 15 300 | 26 700 | 11 000 | 0 |
| G. Salgsinntekt | 0 | 0 | 0 | 0 |
| H. Tilskudd, refusjoner vedr inv | 0 | 4 500 | 0 | 0 |
| Egenkapital | | | | |
| I. Salg av fast eiendom mv | | | | |
| J. Mottatte avdrag, aksjesalg mv | | | | |
| K. Bruk av avsetninger | 260 | 0 | 0 | 0 |
| M. Bidrag fra driftsbudsjett | 0 | 0 | 0 | 0 |
| SUM FINANSIERING | 15560 | 31200 | 11000 | 0 |
| UDISP/UIINDEKKET | 0 | 0 | 0 | 0 |

DISPOSISJONSFOND

Fondet er på 7,2 mill. kr. ved utgangen av 2014. Dette er så vidt lavt at det er ikke foreslått bruk av fondet i budsjettet for 2015 og kun med 260.000 kr i økonomiplanen. Økonomiplanen legger opp til en styrking av fondet med 9,4 mill kr i perioden.

Kommunen har 1 års amortisering av premieavviket i pensjon. Dette kan medføre at det blir større svingninger i utgiftene og det er da behov for å ha en fondsreserve som kan dekke opp for dette samt å kunne ta høyde for utforutsette utgifter.

FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN UTEN EIENDOMSSKATT FOR BOLIGER

Kommunestyret fattet i sak 15/50 i møte 16.06.15 følgende vedtak:

Økonomi- og handlingsprogrammets del for 2016 legges til grunn. Delen for 2017 - 2018 - 2019 behandles samtidig som budsjettet for 2016. Det legges fram et alternativt budsjett uten eiendomsskatt for boliger.

Det legges fram en analyse i septembermøtet over hva Skiptvets økonomiske situasjon er sammenlignet med andre sammenlignbare kommuner i samme kommunegruppe.

Analysen over Skiptvets økonomiske situasjon sammenlignet med andre sammenlignbare kommuner ble lagt fram i september møtet. Rapporten viser at det i hovedsak er innen områdene barnevern og pleie- og omsorg at kommunen har høyere utgifter enn i forhold til sammenlignbare kommuner. I pleie og omsorg er det i tillegg gjennomført en nærmere analyse av virksomheten og denne vil bli presentert samtidig med økonomiplan og budsjett. I økonomiplanen og budsjettet er det tatt inn noen endringer som følge av denne gjennomgangen og av resultatene fra den økonomiske analysen.

I det følgende fremmes et forslag til økonomiplan for perioden 2016 – 2019 uten eiendomsskatt. Dette forslaget bygger på rådmannens forslag per juni 2015, men er justert ut fra nye og endrede forutsetninger som har kommet i ettertid.

Pensjon

Økonomiplanen ble utarbeidet ut fra informasjon fra KLP om at kommunens pensjonsutgifter ville bli mellom 4 til 5 millioner kr lavere framover enn tidligere antatt. KLP har i høst kommet med nye prognoser ut fra de økonomiske konjunktorene og den grunnlagsrenten som Stortinget har lagt til grunn for pensjonsselskapene. Ut fra dette har de gitt beskjed til Skiptvet kommune om at vi bør budsjettere med like høye pensjonsutgifter som i 2015 (18%) og ikke slik som ble lagt til grunn i økonomiplanen i juni (ca 14%). KLP har lagt seg på en konservativ vurdering av pensjonskostnadene framover og det er grunn til å tro at de kan bli noe lavere.

Rådmannen har i vedliggende forslag lagt til grunn en pensjonskostnad på 16%. Men for å budsjettere lavere enn anbefalingen fra KLP så betinger det at det settes av penger på fond for å kunne møte høyere pensjonskostnader om det skulle bli realiteten. I budsjettforslaget settes det av 2 mill kr på fond per år som en risikoreserve i forhold til pensjon.

Det reviderte forslaget til økonomiplan bygger på de samme forutsetningene for skatt og rammetilskudd som i det forslaget som ble lagt fram i juni – dvs. revidert nasjonalbudsjett som ble lagt fram i mai 2015. Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2016 er ikke tatt inn i økonomiplanen. Virkningene av statsbudsjettet behandles i budsjettforslaget for 2016.

De viktigste endringer i økonomiplanen i forhold til det forslaget som ble lagt fram i juni:

I konsekvensjustert budsjett er det tatt hensyn til nye forhold som har dukket opp siden sommeren.

Det dreier seg som nevnt om at pensjonsutgiftene ikke går så mye ned som først antatt. Det er allikevel lagt inn en reduksjon på 2,4 mill kr i forhold til opprinnelig budsjett 2015. Denne sees opp mot avsetningen på fond på 2 mill kr per år.

Innen pleie- og omsorg er det gjort flere endringer som følge av endrede forutsetninger. Et av tiltakene var å kjøpe institusjonsplass i en annen kommune. Dette er nå endret til å kjøpe ACT tjenester og gir en netto kostnadsreduksjon på om lag 1,1 mill kr.

I plan, landbruk og teknikk er det økt med ½ stilling for byggesaksbehandler som følge av at det vil bli mange søknader om å legge inn minirensaneanlegg. Stillingen finansieres med økte byggesaksgebyrer.

Av nye tiltak er det gjort flere reduksjoner/endringer:

Utgifter og inntekter i forbindelse med eiendomsskatt er tatt ut.

Bygdebokforfatter er redusert fra $\frac{3}{4}$ stilling til $\frac{1}{2}$ stilling.

Tidlig innsatsteam innen oppvekst ($\frac{1}{2}$ stilling) er tatt ut og søkes løst internt.

Nytt lærerårsverk Kirkelund starter 01.08.16 i stedet for 01.01.16.

Det er lagt inn merkantil ressurs på Kirkelund til erstatning for dagens stilling som får andre oppgaver i oppvekstsektoren.

Spes.ped. stilling barnehage er tatt ut og løses internt.

Økning av stilling som sykehjemslege er tatt ut (0,25 årsverk)

Omsorgslønn er redusert med 250.000 kr.

Det er lagt inn en effektivisering i pleie- og omsorg på 1 mill kr som en oppfølging etter gjennomgang av virksomheten.

Salg av sykehjemsplasser er redusert fra 1 mill. kr. til 0,5 mill. kr.

Lyddemping på Vestgård skole.

Økt veivedlikehold med 0,5 mill. kr. som skal gå til asfaltering.

Reduksjon renhold med 80.000 kr.

Reduksjon av utgifter til strøm med 150.000 kr.

Investeringsbudsjettet

Utvidelse av kirkegård er utsatt til 2018.

Ny flatskole på Kirkelund er tatt ut. Det er lagt inn 100.000 kr. til utredningsarbeider i forbindelse med skoleutbygging.

Bygging av 2 sykehjemsplasser på Sollia er tatt ut.

Det er lagt inn kjøp av Finlandsveien 44 til ny barnehage og salg av Brekkeåsen barnehage.

I det følgende er nye tabeller satt inn etter at endringene er gjort. Det vises til ovenstående tekst og til teksten som er skrevet til det første utkastet av økonomiplanen.

Konsekvensjustert driftsbudsjett

| | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 |
|---|--------------|--------------|--------------|--------------|
| SENTRALADMINISTRASJON | | | | |
| Ansvar 10000:10120, 10310 | | | | |
| Utgifter | | | | |
| 10310 Akuttberedskap overført Helsehuset | -80 | -80 | -80 | -80 |
| Effektivisering av IKS'er | | | | |
| Effekt av lavere pensjonskostnader | -2400 | -2400 | -2400 | -2400 |
| | | | | |
| Sum utg konsekvensj. SENTRALADM | -2480 | -2480 | -2480 | -2480 |
| Inntekter | | | | |
| | | | | |
| Sum innt konsekvensj. SENTRALADM | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | | | | |
| INNBYGGERSERVICE | | | | |
| Ansvar 10200:10530, 21020, 35000:35100 | | | | |
| Utgifter | | | | |
| Økning sosialhjelp | 350 | 350 | 350 | 350 |
| | | | | |
| Sum utg konsekvensj. INNBYGGERSERVICE | 350 | 350 | 350 | 350 |
| Inntekter | | | | |
| | | | | |
| Sum innt konsekvensj. INNBYGGERSERVICE | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | | | | |
| OPPVEKST | | | | |
| Ansvar 21000, 21010, 22000, 22010, 23000:23040, 35200:35300 | | | | |
| Utgifter | | | | |
| Oppvekstsjef | 930 | 930 | 930 | 930 |
| Styrking lærertetthet 1. - 4. trinn | 380 | 380 | 380 | 380 |
| Psykolog | 660 | 660 | 660 | 660 |
| Barnevern gjennomgang/effektivisering | -750 | -1250 | -1750 | -2250 |

| | | | | |
|---|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Mortenstua - endring i tilbudet | -300 | -450 | -450 | -450 |
| | | | | |
| | | | | |
| Sum utg konsekvensj. OPPVEKST | 920 | 270 | -230 | -730 |
| Inntekter | | | | |
| 22xxx | | | | |
| Statstilskudd styrking lærertetthet | -380 | -380 | -380 | -380 |
| Tilskudd psykolog | -510 | -410 | -310 | -210 |
| Barnehager - nye regler for foreldrebetaling | 400 | 400 | 400 | 400 |
| | | | | |
| | | | | |
| Sum innt konsekvensj OPPVEKST | -490 | -390 | -290 | -190 |
| | | | | |
| | | | | |
| PLEIE- OG OMSORG | | | | |
| Ansvar 34000:34330 | | | | |
| | | | | |
| Opphør av ULOBA | -630 | -630 | -630 | -630 |
| Effektivisering renhold | -250 | -250 | -250 | -250 |
| Kjøp fra ACT | 263 | 263 | 263 | 263 |
| Opphør av tilbudet i Spania | -285 | -330 | -330 | -330 |
| Tilbud til ung beboer | 570 | 570 | 570 | 570 |
| Reduksjon av utg Helsehuset | -300 | -300 | -300 | -300 |
| 34200 Drift av rapporteringsyst hjemmesykepl | 30 | 30 | 30 | 30 |
| | | | | |
| Sum utg konsekvensj. PLEIE/OMSORG | -602 | -647 | -647 | -647 |
| Inntekter | | | | |
| | | | | |
| Salg av plass dagtilbud | -108 | -108 | -108 | -108 |
| Opphør av tilskudd fra staten (dagtilbud) | 75 | 75 | 75 | 75 |
| | | | | |
| Sum innt konsekvensj PLEIE/OMSORG | -33 | -33 | -33 | -33 |
| | | | | |
| | | | | |
| PLAN LANDBRUK TEKNIKK | | | | |
| Ansvar 46000:46590 | | | | |
| Utgifter | | | | |
| Effektivisering renhold | -300 | -300 | -300 | -300 |
| 46340 Felles brannvesen helårsvirkning | 250 | 250 | 250 | 250 |
| 46200 Glommaprosjekt - avslutning | -100 | -100 | -100 | -100 |
| 46510/46550 Økte festeavgifter | 110 | 110 | 110 | 110 |
| Klima Østfold | | -25 | -25 | -25 |
| 1/2 stilling byggesaksbehandler/prosjekt | 300 | 300 | | |
| | | | | |
| Sum utg konsekvensjustert PLT | 260 | 235 | -65 | -65 |
| Inntekter | | | | |
| Økte gebyrer byggesak | -400 | -700 | -200 | |
| | | | | |
| | | | | |
| Sum innt konsekvensj PLT | -400 | -700 | -200 | 0 |
| SUM KONSEKVENJUSTERT UTG | -1552 | -2272 | -3072 | -3572 |
| | | | | |
| SUM KONSEKVENJUSTERT INNT | -923 | -1123 | -523 | -223 |

KONSEKVENSTJUSTERT DRIFTSBUDSJETT

| | Budsjett 2015 | Økoplan 2016 | Økoplan 2017 | Økoplan 2018 | Økoplan 2019 |
|--------------------------------|------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| Sum driftsutgifter | 252 557 | 251 005 | 250 285 | 249 485 | 248 985 |
| Sum driftsinntekter | -50 943 | -51 866 | -52 066 | -51 466 | -51 166 |
| Netto driftsutgifter | 201 614 | 199 139 | 198 219 | 198 019 | 197 819 |
| Skatteinntekter | -90 996 | -91 450 | -91 450 | -91 450 | -91 450 |
| Rammetilskudd | -111 826 | -112 550 | -112 510 | -112 470 | -112 430 |
| Div. statlige tilskudd | -4 300 | -4 300 | -4 300 | -4 300 | -4 300 |
| Brutto driftsresultat | -5 508 | -9 161 | -10 041 | -10 201 | -10 361 |
| Netto renteutgifter | 27 | 450 | 711 | 745 | 775 |
| Netto avdragsutgifter | 5 112 | 5 612 | 6 174 | 6 286 | 6 386 |
| Netto driftsresultat | -369 | -3 099 | -3 156 | -3 170 | -3 200 |
| Brukt slik: | | | | | |
| Avsetning til fond | 120 | 2 000 | 2 000 | 2 000 | 2 000 |
| Overført til kapbudsj | 945 | 945 | 945 | 945 | 945 |
| Bruk av fond | -696 | -696 | -696 | -696 | -696 |
| Resultat driftsbudsjett | 0 | -850 | -907 | -921 | -951 |

NYE DRIFTSTILTAK

| Pri | Driftstiltak | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | Ikke funnet plass til |
|-----|--|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------------------------|
| | 1 SENTRALADMINISTRASJON | | | | | |
| | Sum konsekvensjustert budsjett | -2480 | -2480 | -2480 | -2480 | |
| 1 | Eiendomsskatt i hele kommunen | | | | | |
| 2 | | | | | | |
| | Kirken | | | | | |
| 1 | | | | | | |
| 2 | | | | | | |
| | Sum utgifter Sentraladministrasjon | -2480 | -2480 | -2480 | -2480 | |
| | Sum konsekvensjustert budsjett | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| 1 | Eiendomsskatt i hele kommunen | | 0 | 0 | 0 | |
| | | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| | Sum inntekter Sentraladministrasjon | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| | 2 INNBYGGERSERVICE | | | | | |
| | Sum konsekvensjustert budsjett | 350 | 350 | 350 | 350 | |
| 1 | 10400 Meråpent bibliotek | | | | | 400 |
| 2 | 10400 Arrangementer/møterom | | 150 | | | |
| 3 | 10500 Bygdebokforfatter 50% | 200 | 400 | 400 | 400 | |
| 4 | Flyktingemedarbeider - 30% stilling | | | | | 150 |

| | | | | | | |
|---|---|--------------|--------------|--------------|--------------|-----|
| | Sum utgifter Innbyggerservice | 550 | 900 | 750 | 750 | |
| | Sum konsekvensjustert budsjett | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| 1 | Tilskudd bygdebokforfatter | -150 | -300 | -300 | -300 | |
| | | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| | Sum inntekter Innbyggerservice | -150 | -300 | -300 | -300 | |
| | 3 OPPVEKST | | | | | |
| | Sum konsekvensjustert budsjett | 920 | 270 | -230 | -730 | |
| 1 | Økt stilling helsesøster (0,3 st) | 200 | 200 | 200 | 200 | |
| 2 | Lærerstiller Kirkelund | 270 | 650 | 650 | 650 | |
| 3 | Tidlig innsatsteam (1/2 stilling) | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| 4 | Andel merkantil ressurs Kirkelund (50%) | 125 | 125 | 125 | 125 | |
| | Effektivisering | -100 | -100 | -100 | -100 | |
| | Sum utgifter Oppvekst | 1415 | 1145 | 645 | 145 | |
| | Sum konsekvensjustert budsjett | -490 | -390 | -290 | -190 | |
| 1 | | | | | | |
| 2 | | | | | | |
| 3 | | | | | | |
| | Sum inntekter Oppvekst | -490 | -390 | -290 | -190 | |
| | 31 PLEIE- OG OMSORG | | | | | |
| | Sum konsekvensjustert budsjett | -602 | -647 | -647 | -647 | |
| 1 | 34100 Drift av sykeavdeling 2 | 2900 | 2900 | 2900 | 2900 | |
| 2 | 34120 Utskifting av oppvask maskin kj | 50 | | | | |
| 3 | 341....Utskifting av med.teknisk utstyr | 200 | 200 | 200 | 200 | |
| 4 | 341...Sykehjemslege 30% økning | | | | | 250 |
| 5 | 34100/34110/ 34200 0,6 årsverk | | | | | 300 |
| 6 | 34200 Ekstra ressurs hjemmesykepl | | | | | 150 |
| 7 | 34110 1 årsverk tilbake | | | | | 490 |
| | Omsorgslønn | -250 | -250 | -250 | -250 | |
| | Gjennomgang PLO/effektivisering | -1056 | -1056 | -1056 | -1056 | |
| | Sum utgifter Pleie/omsorg | 1242 | 1147 | 1147 | 1147 | |
| | Sum konsekvensjustert budsjett | -33 | -33 | -33 | -33 | |
| 1 | Inntekter fra 6 pasienter | -840 | -840 | -840 | -840 | |
| 2 | Salg av plasser ved sykehjemmet | -500 | -500 | -500 | -500 | |
| 3 | | | | | | |
| 4 | | | | | | |
| | Sum inntekter Pleie/omsorg | -1373 | -1373 | -1373 | -1373 | |
| | 4x PLAN, LANDBRUK OG TEKNIKK | | | | | |

| | | | | | | |
|---|--------------------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--|
| | Sum konsekvensjustert budsjett | 260 | 235 | -65 | -65 | |
| 1 | Kart og geodatasamarbeid med Askim | 525 | 525 | 525 | 525 | |
| 2 | Opphør av nåværende kartløsning | -375 | -375 | -375 | -375 | |
| 3 | Lyddemping Vestgård skole | 100 | | | | |
| 4 | Økt veivedlikehold - asfaltering | 500 | 500 | 500 | 500 | |
| 5 | Ytterligere reduksjon renhold | -80 | -80 | -80 | -80 | |
| | Reduksjon strøm | -150 | -150 | -150 | -150 | |
| | | | | | | |
| | | | | | | |
| | Sum utgifter PLT | 780 | 655 | 355 | 355 | |
| | Sum konsekvensjustert budsjett | -400 | -700 | -200 | 0 | |
| 1 | | | | | | |
| 2 | | | | | | |
| 3 | | | | | | |
| | Sum inntekter PLT | -400 | -700 | -200 | 0 | |
| | | | | | | |
| | SUM UTGIFTER | 1507 | 1367 | 417 | -83 | |
| | SUM INNTEKTER | -2413 | -2763 | -2163 | -1863 | |
| | netto utgift nye driftstiltak | -906 | -1396 | -1746 | -1946 | |

INVESTERINGSBUDSJETT

| Pri | Investeringer | Budsjettert investering | | | | | Tilskudd/refusjon | | | | Salgsinntekter/fond | | | | Lån | | | |
|-----|---|-------------------------|--------------|--------------|--------------|---------------|-------------------|--------------|----------|----------|---------------------|----------|----------|---------------|--------------|--------------|--------------|----------|
| | | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | Senere | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 |
| | SENTRALADMINISTRASJON | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 1 | Kommunehuset | 5 000 | | | | | | | | | | | | 5 000 | | | | |
| 2 | Kirkegård | | | 2 000 | 2 000 | | | | | | | | | | | 2 000 | 2 000 | |
| | Sum Sentraladministrasjon | 5 000 | 0 | 2 000 | 2 000 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 000 | 0 | 2 000 | 2 000 | 0 |
| | INNBYGGERSERVICE | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | Sum innbyggerservice | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | OPPVEKST | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 1 | Kirkelund skole flatskolen | 100 | | | | 35 000 | | | | | | | 100 | | | | | |
| 2 | Smartboard og IKT | 400 | | | | | | | | | | | 400 | | | | | |
| | Kjøp Finlandsvn/oppgradering | 14 800 | | | | | | | | | | | 2 000 | | | 12 800 | | |
| | Sum Oppvekst | 15 300 | 0 | 0 | 0 | 35 000 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 500 | 0 | 0 | 12 800 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | PLEIE OG OMSORG | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 1 | 31120 Bygg av 2 shj. plasser | | | | | 4500 | | | | | | | | | | | | |
| 2 | 31200 Bygg av carporter hjspl | 530 | | | | | | | | | | | 30 | | 500 | | | |
| 3 | Carport dagsenteret | 230 | | | | | | | | | | | 230 | | | | | |
| 4 | 31250 Fellesareal serv | | 4500 | | | | | | | 2025 | | | | | 2 475 | | | |
| 5 | Carport brukere | | | | | 225 | | | | | | | | | | | | |
| | Sum Pleie- og omsorg | 760 | 4 500 | 0 | 0 | 4 725 | 0 | 2 025 | 0 | 0 | 260 | 0 | 0 | 500 | 2 475 | 0 | 0 | 0 |
| | PLAN, LANDBRUK, TEKNIKK | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 1 | Utbedre vannledningsnett (omlegging/trykkforsterking) | 3 000 | | | | | | | | | | | | 3 000 | | | | |
| 2 | Nytt tak Sollia | 750 | | | | | | | | | | | | 750 | | | | |
| 3 | Trygdebolig 2, div. utbedringer | 750 | | | | | | | | | | | | 750 | | | | |
| 4 | Utbygging boligområder | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | Sum PLT | 4 500 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 4 500 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | STARTLÅN | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | Betalte avdrag | 0 | 0 | 0 | 0 | | | | | | | | | | | | | |
| | Mottatte avdrag | 0 | 0 | 0 | 0 | | | | | | | | | | | | | |
| | Sum etableringslån | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | SUM INVESTERINGER | 25 560 | 4 500 | 2 000 | 2 000 | 39 725 | 0 | 2 025 | 0 | 0 | 2 760 | 0 | 0 | 22 800 | 2 475 | 2 000 | 2 000 | 0 |

ENDELIG BUDSJETTOVERSIKT

HOVEDOVERSIKT DRIFT - FASTE PRISER

| | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 |
|--|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| INNT OG UTG PR HKAP | | | | | |
| A. DRIFTSUTGIFTER | | | | | |
| 1.1 Sentraladministrasjon | 24 984 | 22 504 | 22 504 | 22 504 | 22 504 |
| 1.2 Innbyggerservice | 13 252 | 13 802 | 14 152 | 14 002 | 14 002 |
| 1,3 Oppvekst | 106 788 | 108 203 | 107 933 | 107 433 | 106 933 |
| 1.4 Pleie- og omsorg | 68 187 | 69 429 | 69 334 | 69 334 | 69 334 |
| 1.5 Plan, landbruk, teknikk | 35 502 | 36 282 | 36 157 | 35 857 | 35 857 |
| 1.99 Budsjettreserve | 3 844 | 3 225 | 2 952 | 3 216 | 3 246 |
| SUM A DRIFTUTGIFTER 1.1 - 1.4 | 252 557 | 253 445 | 253 032 | 252 346 | 251 876 |
| B. DRIFTSINNTEKTER | | | | | |
| 1.1 Sentraladministrasjon | -1 048 | -1 048 | -1 048 | -1 048 | -1 048 |
| 1,2 Innbyggerservice | -1 133 | -1 283 | -1 433 | -1 433 | -1 433 |
| 1.3 Oppvekst | -21 205 | -21 695 | -21 595 | -21 495 | -21 395 |
| 1.4 Pleie- og omsorg | -10 988 | -12 361 | -12 361 | -12 361 | -12 361 |
| 1.5 Plan, landbruk, teknikk | -16 569 | -16 969 | -17 269 | -16 769 | -16 569 |
| SUM B DRIFTSINNTEKTER 1.1 -1.4 | -50 943 | -53 356 | -53 706 | -53 106 | -52 806 |
| C. NETTOUTGIFT 1.1 -1.4 | 201 614 | 200 089 | 199 326 | 199 240 | 199 070 |
| D. SKATTER MV | | | | | |
| Skatt på inntekt og formue | -76 996 | -77 450 | -77 450 | -77 450 | -77 450 |
| Eiendomsskatt | -14 000 | -14 000 | -14 000 | -14 000 | -14 000 |
| SUM D. NETTO SKATTER MV | -90 996 | -91 450 | -91 450 | -91 450 | -91 450 |
| E. Tilskudd fra staten | -4 300 | -4 300 | -4 300 | -4 300 | -4 300 |
| F. Rammetilskudd | -111 826 | -112 550 | -112 510 | -112 470 | -112 430 |
| G. SUM DR.INNT. 1.1 - 1.4 (Sum B) | -50 943 | -53 356 | -53 706 | -53 106 | -52 806 |
| I. SUM DRIFTSINNT (D+E+F+G) | -258 065 | -261 656 | -261 966 | -261 326 | -260 986 |
| J. SUM DRIFTSUTGIFTER (Sum A) | 252 557 | 253 445 | 253 032 | 252 346 | 251 876 |
| K. BRUTTO DRIFTSRESULTAT | -5 508 | -8 211 | -8 934 | -8 980 | -9 110 |
| L. Netto renteutgifter | 27 | 450 | 711 | 745 | 775 |
| M. Netto gjeldsavdrag | 5 112 | 5 612 | 6 174 | 6 286 | 6 386 |
| N. NETTO DRIFTSRESULTAT | -369 | -2 149 | -2 049 | -1 949 | -1 949 |
| BRUKT SLIK: | | | | | |
| P. Overført kapitalbudsjett | 945 | 945 | 945 | 945 | 945 |
| Avsetninger til fond | 120 | 2 000 | 2 000 | 2 000 | 2 000 |
| Bruk av fond | -696 | -696 | -696 | -696 | -696 |
| Q. UDISP/UIINDEKKET DRIFTSRES | 0 | 100 | 200 | 300 | 300 |
| Effektivisering (- er reduksjon) | | -100 | -200 | -300 | -300 |
| BALANSE ØKONOMIPLAN | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

HOVEDOVERSIKT KAPTAL – FASTE PRISER

HOVEDOVERSIKT KAPITAL - FASTE PRISER

| INNT OG UTG PR HKAP | 2016 | 2017 | 208 | 2019 |
|---|--------------|-------------|-------------|-------------|
| A. INVESTERINGSUTGIFTER | | | | |
| 1 Sentraladministrasjonen | 5 000 | 0 | 2 000 | 2 000 |
| 2 Innbyggerservice | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 3 Oppvekst | 15 300 | 0 | 0 | 0 |
| 4 Pleie- og omsorg | 760 | 4 500 | 0 | 0 |
| 5 Næring og teknikk | 4 500 | 0 | 0 | 0 |
| 9 Etableringslån | 0 | 0 | 0 | 0 |
| SUM A INVEST UTG 0.1 - 0.4 | 25560 | 4500 | 2000 | 2000 |
| B. Utlån, aksjekjøp mv | | | | |
| C. Diverse utg | 0 | 0 | 0 | 0 |
| D. Avsetninger | 0 | 0 | 0 | 0 |
| E. SUM FINANSIERINGSBEHOV | 25560 | 4500 | 2000 | 2000 |
| FINANSIERING: | | | | |
| Fremmedkapital | 0 | 0 | 0 | 0 |
| F. Bruk av lån | 22 800 | 2 475 | 2 000 | 2 000 |
| G. Salgsinntekt | 0 | 0 | 0 | 0 |
| H. Tilskudd, refusjoner vedr inv | 0 | 2 025 | 0 | 0 |
| Egenkapital | | | | |
| I. Salg av fast eiendom mv | | | | |
| J. Mottatte avdrag, aksjesalg mv | | | | |
| K. Bruk av avsetninger | 2 760 | 0 | 0 | 0 |
| M. Bidrag fra driftsbudsjett | 0 | 0 | 0 | 0 |
| SUM FINANSIERING | 25560 | 4500 | 2000 | 2000 |
| UDISP/UIINDEKKET | 0 | 0 | 0 | 0 |

Fond

Når det tas hensyn til både budsjettet i 2015 og budsjettforslaget for 2016 er det en ubenyttet fondsreserve på 6,76 mill kr. I økonomiplan perioden foreslås det å sette av 6 mill. kr. til sammen på fondet. Dette er lite sett ut fra at fondet brukes til delfinansiering av investeringer. I tillegg kommer forhåpentligvis mindreforbruk i kommuneregnskapene framover og som kan avsettes og styrke disposisjonsfondet ytterligere.